APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE EDITATĂ DE SINDICATUL ÎNVĂȚĂMÂNT NEAMȚ

SERIE NOUĂ, ANUL III, NR. 33
DECEMBRIE 2001

Cu prilejul Sărbătorilor de iarnă, vă dorim multă sănătate, fericire şi noroc. Prin pace şi credinţă, cu ajutorul lui Dumnezeu, să vi se înfăptuiască toate gîndurile cele bune.
La Mulţi Ani 2002!
Sărbători fericite!

Sindicatul Liber din Învăţămînt şi Cercetare Ştiinţifică al judeţului Neamţ

Asociaţia cadrelor didactice din judeţul Neamţ, care prin tradiţie păstrează denumirea de "Asociaţia Învăţătorilor", felicită călduros toate cadrele didactice cu ocazia sărbătorilor de iarnă şi a Anului Nou, dorindu-le sănătate, fericire şi succes în activitatea profesională.

Consiliul Asociaţiei Învăţătorilor

ÎNVĂŢĂMÎNTUL DIN NEAMŢ - ÎN PRAGUL COLAPSULUI

Este de neimaginat şi de necrezut ca după aproape trei luni de zile de la începerea anului şcolar, 2400 preşcolari de 5- 6 ani, 35 de clase a IX-a- complementară de ucenici să fie trimişi acasă. Pentru ei anul şcolar 2001- 2002 se va încheia la cîteva luni după începere!?

Este la fel de incredibil ca atunci cînd Legea prevede numărul mediu de 20 elevi la ciclul primar, 25 la cel gimnazial şi liceal şi numărul maxim de 30 elevi pe clasă, să se comaseze toate clasele din mediul rural şi urban, ajungîndu-se, în unele cazuri, la clase de 34- 36 de elevi, ceea ce înseamnă, nu numai încălcarea grosolană a Legii, dar şi imposibilitatea funcţionării unor asemenea clase din lipsa spaţiului afectat fiecărui elev în clasă, conform normelor sanitare.

E de-a dreptul de neconceput şi de neadmis ca, după o prezentare documentată pe elemente certe, reale, verificate la faţa locului de reprezentanţii Puterii (Prefect, Preşedintele Consiliului Judeţean, Inspectorul General), la Bucureşti, în ziua de 5.11.2001 în faţa M.E.C. (d-na prof. univ. Ecaterina Andronescu) pentru numărul de 9297 salariaţi ai şcolii în judeţul Neamţ, "sabia Guvernului" ridicată de d-na Ministru să hotărască sentinţa implacabilă: "Aţi venit cu tema nefăcută înapoi acasă! Numărul scriptic prin proiectul de buget pe 2002, în Neamţ, este de 80611 Nimic mai mult!"

Aceasta este situaţia în momentul de faţă la 09.11.2001. Cele 1236 norme nu vor mai avea acoperire prin bugetul pe 2002. 1236 de oameni dintr-un judeţ vor fi disponibilizaţi, lăsaţi pe drumuri fără ordonanţă de Guvern, fără plăţi compensatorii, fără posibilităţi de reconversie profesională şi de asigurarea altor locuri de muncă. Disponibilizarea lor va mai afecta implicit negativ, pînă la drame şi tragedii şi multe din familiile acestora.

Nu ştim ce Reforme, nu ştim ce Contracte şi Convenţii Naţionale sau Internaţionale, nu vrem să ştim ce proces de globalizare, sau ce alte fenomene sociale au dreptul să condamne atîţia copii nevinovaţi şi nepregătiţi pentru viaţă la ignoranţă, la iniţierea în ultimă instanţă la o sclavie degradantă şi la privarea dreptului garantat, natural, la viaţă !!!?, şi atîţia oameni la o neagră mizerie şi disperare!?

Oare miopia guvernanţilor este atît de mare încît nu mai văd şi nu mai concep că ţara aceasta are o structură fizico- geografică atît de variată şi specifică, cu aşezări umane izolate şi condiţii de existenţă care impun cu subiectivitate şi necesitate, nu o rezolvare mecanică, statistică pe bază de înmulţiri şi împărţiri, structura numerică a claselor şi şcolilor, ci o recunoaştere a stărilor reale şi o evidenţiere prin buget a acestora?! În timp ce minorităţilor li se recunoaşte

BIROUL EXECUTIV S.L.I. NEAMŢ
Prof. Ştefan CORNEANU
(Continuare în pag. 7)

ÎNVĂŢĂTURA DE MINTE

Motto: "Mi-ar fi plăcut să fiu profesor. Profesorul este fabricant de oameni (...) el seamănă cu un timplar, care ia un lemn murdar din noroi, îl spală şi face din el mobilă de lux.
Eu trebuia să fiu profesor de economie politică... dar nu m-au lăsat, că nu puteau să tolereze democraţia unui om de dreapta".
(Petre Ţuţea)

Dacă înainte de '89 locuiam într-o societate "înţepenită în proiect", mă tem că acum ne petrecem zilele (viaţa) într-una înţepenită într-o lipsă de proiect, care face ca tineretul să fie lipsit de ţeluri, să nu-şi poată desluşi opţiunile, să-şi îndeplinească din păcate cu greu idealurile şi să nu-şi mai poată construi atitudini pozitive..

Astfel apar marile devieri comportamentale, care fac posibile pericolele prezente: furtul, tîlhăria, violenţa verbală şi fizică, consumul de alcool şi de droguri, nu doar la nivelul societăţii, ci şi la nivelul instituţiilor (iar şcoala nu este una dintre cele ferite, ci una expusă pericolului); de aici nevoia stringentă de educaţie, mai mare azi şi decît aceea de instrucţie. Consider că "învăţătura de minte" promovată în textele de reală pedagogie ale filosofului român Petre Ţuţea ne va fi de folos în necesara schimbare a tradiţionalului raport profesor- elev, atît de disputat la nivelul şcolii româneşti de astăzi.

O gîndire îşi verifică valabilitatea atunci cînd învaţă pe alţii, cînd este învăţătură destinată

Prof. Dumitriţa RĂDUCU
(Continuare în pag. 7)

LA "DEGETUL CEL MIC"

"Fericiţi cei săraci cu duhul", se zice. După un moment de perplexitate, Dumnezeu a înţeles că nu trebuie lăsat să se înfricoşeze acel "păcătos" liber să gîndească, poate mai mult decît cei atît de fericiţi şi care cîntă imnuri pentru absolutul neînţeles, nu pentru fericire! Asta se întîmplă şi pentru că, izgonit din copilăria tranziţiei, maturizat înainte de vreme, el "bătrînul dascăl" este preocupat de eternitatea ce-o va lăsa pentru ceilalţi, de bogăţiile imperceptibile pentru "marii fericiţi" şi cu care alţii ca ei- urmaşii... - îşi vor decora paşaportul spre o nouă fericire cu dimensiune europeană.

E momentul cînd uităm că şi noi existăm ca fiinţe, neavînd timp pentru prezent, consumîndu-ne toate rezervele temporale în proiectarea zilei de azi şi a celei de mîine a celor atît de mulţi "fericiţi ai vremurilor noi" care devorează belşugul "bucatelor" puse pe masa lor- vezi rezultatele de excepţie ale cercetării româneşti, pe cele din lumea învăţămîntului, sănătăţii şi culturii- bugetarii adică, cei atît de discreţi şi, paradoxal, cei atît de supărători pentru finele urechi ale finanţiştilor şi ministeriabililor.

Cu alte cuvinte, atunci cînd descoperim paradisul (pe care de altfel îl înlesnim altora) constatăm că nu mai avem nici o şansă de a ne bucura de el. Suntem izgoniţi din paradis, dar fără a se lăsa impresia că am fi fost forţaţi s-o facem ci că noi am fi vrut şi cerut acest lucru, neştiind să ne

Prof. Niculina NIŢĂ
(Continuare în pag. 7)

ÎNTRE TĂNASE SI CARAGIALE

Dacă anul viitor este anul Caragiale, de ce nu s-ar organiza şi anul Constantin Tănase?

Despre actualitatea celor doi titani ai scrisului şi scenei româneşti, ai satirii şi umorului lor s-a mai scris.

Mulţi constată şi astăzi că "bine le mai zicea Tănase": " Ai, n-ai, dai!", sau de la Caragiale citire: "Remuneraţie mică, după buget, coane Fănică!"

Iată o mostră de asemănare de teme şi expresii extrase de la cei doi maeştri atât de populari.

Caragiale, referitor la politicienii care după ce se ceartă, "pupat toţi piaţa Endependenţei". Tănase, în 1937, spunea într-un cuplet cam aşa: " Mare ţigănie, mă/ Este în politică/ Ei se-njură să se rupă/ Ei se ceartă, ei se pupă." No comment.

Ca şi nea Iancu, nea Costică a adus pe scenă damful satiric al cetăţeanului turmentat: " Musai cică să votez/ Candidaţi o sută cinci/ care-n frac, care-n opinci/ Şi mă jur, chiar de-aş fi treaz/ Tot n-aş şti care-i mai breaz/ Nu

Anul CARAGIALE

ştiu, zău, vă garantez/ Eu cu cine să votez?"

Şi, ca să fie sporită plastica scenică, Tănase arunca în finalul cupletului baletul, care şi el a fost faima revistelor de altădată. Din urmă apăreau voturile întruchipate de balerine însemnate pe spate cu câte o cruce pe semnul electoral al partidului de guvernământ care organiza alegerile. Dar cei aleşi îşi uitau promisiunile ca şi azi şi se dădeau în spectacol: "În Parlament e tămbălău /Discursuri pân' să-ţi vină rău / Noi am ales să facă legi/ Ori ei se jură, mă-nţelegi / Şi dau din mâini, fac tevatură/ Parcă-s la circ într-o dresură/ Şi pentru treaba asta toată/ Pretind diurna majorată."

În 1935, într-un cuplet intitulat "Să fie", exclamă: "Camerele amândouă /Scot la legi de parcă plouă/ Ies, mă, legile din ele/ Parc-ar fi nişte chiftele/ Bravo măi/ Să nu s-abţie/ Să fie!". Parcă ar fi un text scris astăzi. Şi ce e de mai mare actualitate decât problema taxelor şi impozitelor care, la fel ca şi astăzi, îl cocoşau pe bietul contribuabil: "Toate-s bune măi creştini / Perceptori sunt prea puţini/ Eu aş pune ca stăpân/ Paisprezece pe-un român/ Ca să-i vie apoplexie/ Să fie!"

Urmarea venea firesc, tot într-un cuplet celebru: "Ne-au luat mă, pentru bir/Şi groapa din cimitir/ Şi acolo mi-au mai lăsat/ Un sfert de metru pătrat/ Ca s-ajungă, frăţioare/ Să mă-ngroape în picioare."

GRIGORE POP
(Continuare în pag. 7)

VREM SALARII DECENTE!

Strigă de mai mulţi ani "purtătorii de catalog", la, de acum obişnuita, grevă. Curios sau nu, de ani de zile, revendicările dascălilor din învăţămînt sunt aceleaşi. La problemele lor vechi, mai putem adăuga: reducerea normelor didactice şi tichetele de masă. Sindicaliştii din învăţămînt protestează din nou. Pentru a cîta oară? În ciuda faptului că la începutul anului şcolar trecut, lefurile profesorilor au fost majorate cu 30 la sută, acestea sunt încă ridicol de mici. În momentul de faţă un profesor debutant are un salariu brut de 2.277.130 lei, cu puţin peste jumătate din salariul mediu brut pe economie de 4 milioane lei. E mult, e puţin? Apreciaţi dumneavoastră!

De ce sunt roşii cărţile bănuitorii şcolii? Din "n" motive. Vă prezentăm doar cîteva, pe cît de palpabile, pe atît de convingătoare. În perioada României Mari, venitul unui profesor universitar reprezenta 80 la sută din salariul primului ministru (17 salarii lui Ion Brătianu), aproape de cel al procurorului general al României, de cel al generalilor de corp de armată. Alt indiciu? În prim mandat de tribunal, un profesor din învăţămîntul preuniversitar era numit din salariul unui asistent universitar. Nici prefectul Poliţiei Capitalei nu era mai bine plătit decît profesorul universitar. Intuiesc ce veţi spune: alte vremuri, alţi bani. Poate. Astăzi, salariul unui profesor universitar este undeva la jumătatea drumului dintre cel de pe pămîntul şi poate da doctorand în cîţiva ani de la terminarea facultăţii, poate scrie cărţi peste cărţi, articole peste articole şi, totuşi, primului îi poate avea şi dreptul de a conduce doctorate, că statul român tot nu-i dă mai mult decît cîteva milioane nenorocite. Adică, 4,6 milioane, conform proiectului Legii şcolarizării în sectorul bugetar, corespunzător poziţiei 25.

Cum în judeţul Neamţ numărul universitarilor este foarte mic, e bine să privim spre profesorii preuniversitari. Spre şcolile gimnaziale care reprezintă învăţămîntul "de masă". Ultimele indexări salariale, nu au făcut decît să reducă efectele inflaţiei. Înainte de indexările salariale din martie 2001, salariul brut al unui debutant era de 1.854.000 lei. Situaţia nu diferă prea mult nici în cazul profesorilor cu gradul doi. Astfel, un profesor cu cel puţin şase ani vechime în învăţămînt şi gradul didactic doi, cîştigă acum un salariu brut de 2.602.610 lei. Pe înţelesul tuturor, are cu aproximativ 500.000 lei mai mult decît înainte de indexările din martie anul trecut, cînd avea 2.119.000 lei.

La ora actuală, cadrele didactice nu mai vor să audă de o majorare salarială de mizerie. Au protestat în stradă, la Bucureşti. Vorovesc şi despre o grevă generală. Şi doresc "să scoată învăţămîntul românesc de pe ultimul loc al grilei de salarizare". Noua Lege a salarizării- zic liderii sindicali- trebuie să aibă în domeniul învăţămîntului două componente: una fixă (ani vechime, grade didactice etc.) şi una mobilă, negociabilă, care să recompenseze performanţele dascălilor. Şi mai pretind ceva: "fiecare unitate şcolară din ţara asta trebuie să fie condusă de un director dinamic, care să ştie să aducă fonduri în unitatea sa". Respectiva sarcină pare destul de dificilă. Destui profesori sunt directori de şcoli pentru că nu vrea să primească nimeni.

În consecinţă, cum nu se anunţă majorări salariale, speranţele profesorilor se leagă de acordarea tichetelor de masă. Dar şi aceasta presupune un efort financiar suplimentar pentru MEC. Ce se va întîmpla în continuare? Probabil vom ajunge la educaţia de tip Goe iar abandonul şcolar va atinge cote everestice. Cum să nu plece studenţii superdotaţi peste hotare?!

Dumitru RUSU

MIHAI AGAPE ŞI DUMITRU BEZEM: DOUĂ IPOSTAZE ALE CLASICITĂŢII CONTEMPORANE

O paletă de pictor pe care a recuperat-o după propria-i mărturisire din curtea bisericii "Sf. Nicolae" din Piatra Neamţ, unde năpădită fiind de frunze şi iarbă ea (paleta) plină de vopsele şi culori îşi trimitea irizările sale de acolo din uitare şi părăsire. A scormonit în iarbă şi-n frunze, a spălat-o, a lipit-o, a acoperit-o cu propria-i fiinţă, cu inima sa, cu mîinile sale.

Paleta aparţinuse pictorului bisericesc CRISTEA BUBANOVICI care pictase acea biserică precum şi pe cea din Războieni şi multe alte biserici.

Liniile şi tonurile lui Mihai Agape ne aduc aproape de noi poezia cu care el îşi îngreuiază gratiile existenţei pămîntene relevîndu-ni-l ca pe un personaj- participant la exerciţiile despre LIBERTATE şi MOARTE de dincolo de celula-temniţă- chilie a acestei vieţi sau a vieţii în trup (vezi motivul peşterii la Platon).

Profunzimile sale purtînd amprenta vegetalului fragil şi delicat al brînduşei sau violaceul zambilei închid şi deschid perspectiva ca într-o claustrofobie a muzicii anotimpurilor, în care sîntem strînşi ca între două coperţi, conştientizînd thanaticul (moartea) şi anastasicul (învierea) ca făcînd parte din cele două margini, în care noi oamenii pendulăm şi gravităm.

Cu mijloace de expresie reduse la minimum, Mihai Agape îşi simplifică discursul plastic dar nu la modul simplist, ci din contră şi-l ESENŢIALIZEAZĂ în FORMĂ şi MAGMĂ CROMATICĂ de cea mai elevată POEZIE PLASTICĂ.

Albastrurile sale de după liniile groase eliberează personajul sau îl înfăşoară într-un somn arhetipal, embrionar într-o lume a lui ILLO TEMPORE, pentru ca apoi să-l lege din nou cu nişte curele groase de piele petrecute cruciş, legat parcă precum mitologicul Prometeu.

Griurile şi negrul lui Mihai Agape conţin într-însele muzica unei dureri, a unei suferinţe duse pe picioare cu seninătate şi eroism, cu încredere şi speranţă dar cu şanţuri adînci săpate în obrazul, în carnea picturii sale peste care pare că au curs puhoaie de ploi şi a fost troienită de ninsorile a mii de ierni siberiene. SENTIMENTUL DE EXIL ŞI EXILAT în propria cetate şi-n propria ţară, răbufneşte la Mihai Agape nu cu ostentaţie şi bravadă zgomotoasă ci cu acea resemnare şi pace a liniştii şi a împăcării.

Marginalizarea artistului? Nici pe departe. Cu toate că sugerează acest lucru, Mihai Agape nu este un manierist. CULOAREA sa îmbrăţişează ca un copac aerul, cerul, fiind martore, vitregiilor vremurilor într-un mod tăcut, solitar, definitoriu pentru persoana şi personalitatea sa.

Lumina care străbate şi răzbate timpii şi secolii e în acelaşi timp şi căldură şi flux tonic. Arta şi meritul său sînt că FILTREAZĂ şi DOZEAZĂ această LUMINĂ năvalnică pentru a nu arde creaţia pentru a nu o orbi ci a o subţia, strunji, mîngîia şi în cele din urmă a o transfigura în BLÎNDEŢE şi BUNĂTATE DE LUMINĂ LINĂ de lumină de seară, de vecernie, de LUMÎNARE PÎLPÎINDĂ în SFEŞNICUL DE AUR.

DUMITRU BEZEM de data aceasta este altul. Altfel de abordare a egolatriei pe care şi-o mărturiseşte atît în discursivitatea plastică cît şi în dialogul cu publicul. Dominanta peretelui său aflat faţă în faţă cu peretele lui Mihai Agape este PALETA.

Dorin PLOSCARU
(Continuare în numărul viitor)

BAZELE ONTO-EPISTEMICE ALE EDUCĂRII SENSIBILITĂŢII

(Urmare din numărul anterior)

În concluzie, la om, comportamentul fiind cîştigat, componentele sale genetice pot fi modificate prin educaţia de milioane a turnir-urilor biologice cu turnir-uri culturale, favorizează adaptarea supla şi rapida la ritmul de evoluţie al civilizaţiei actuale şi, cît timp potenţialul de bunătate şi răutate a fost dat omului în măsură egală, numai cultivarea sensibilităţii umane va fi în măsură a limita răul uman, deoarece comunităţile umane s-au dezvoltat în jurul relaţiei mamă-copil şi ca atare s-au bazat pe empatia educată în familie ce a preexistat şi va supravieţui societăţii.

Familia, şcoală a sentimentelor, se impune a fi ultima posibilitate de a construi celule de umanitate într-o dezumanizare ce se extinde. Familia trebuie să fie locul sacru de socializare a biologicului, locul de educare a stăpînirii instinctelor şi de formare a empatiei, a etosului iubirii aproapelui, cît timp familia este bună sau rea în raport de părinţii săi, iar societatea bună sau rea în raport de familiile sale.

Din acest motiv se spune că societatea trebuie să susţină familia şi pe educatorii săi, în loc "de a plăti în viitor trei poliţişti" pentru devianţele consecutive neglijării familiei. Prin urmare, dacă cineva există, are şi dreptul de a fi, motiv pentru care copilul trebuie adus pe lume ca dorit, pentru a beneficia de o dezvoltare normală prin dragoste, în acest sens, numai mama are darul "de a extrage din divinitate ceva pentru umanitate", un proverb iudaic spunînd că Dumnezeu neputînd a fi pretutindeni a creat mama. Astăzi cînd decalajul dintre puterile biologice, naturale, ale omului şi armele artificiale create de inteligenţa sa a fost multiplicat, creînd riscul creşterii "agresivităţii şi răutăţii oamenilor pe pămînt" (Geneza), omul trebuie să reflecte asupra propriei sale creaţii pentru a realiza acea "performanţă morală" (Tinbergen), a empatiei salvatoare. În acest demers, socializarea pozitivă a descendenţei, inhibarea răului prin turnir-uri ontologic-educative, pot oferi convieţuirea paşnică prin dragostea şi prietenia născută din relaţia primară părinte-copil, pe care se clădeşte societatea umană.

Prof. dr. Gh. SCRIPCARU

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

FELICIA DALU

Este absolventă a Liceului de Coregrafie din Bucureşti (1982) şi a Facultăţii de Teatru şi Film "Lucefărul" (2001, clasa prof. Constantin Dicu). Între 1998-1999 predă cursuri la Secţia de "teatru muzical" de la UATF (clasa prof. Gr. Gonţa). Între 1982-1985 este solistă a Teatrului "C.Tănase" din Bucureşti. Apoi, între 1986 1992 colaborează, ca interpret şi scenograf, la realizarea mai multor spectacole gen "muzical" în diferite teatre din Berlin şi Hamburg. Tot în Germania, între 1987 1993, predă cursuri de specialitate în cîteva studiouri profesioniste. În stagiunea 1997-1998 realizează un exerciţiu de teatru muzical pentru T.N.Bucureşti (sala "Amfiteatru"), cu spectacolul *Bucureşti, cuibuşor de... vijelii*, pe textele revistelor de altădată de la Teatrul "C.Tănase". Între 1998-1999 semnează coregrafia următoarelor spectacole: *Ghetou* (T.N. Bucureşti, regia: V.I.Frunză), *Tom Payne* (T.N. din Tîrgu Mureş, secţia maghiară, regia: V.I.Frunză), *A 12-a noapte* (Teatrul Maghiar din Cluj, regia: V.I.Frunză), *Silvia* (Teatrul din Solonc, Ungaria), *Mireasa mută* (Teatrul de Comedie, regia: Alex. Tocilescu), *Ondine* (T.N.din Bureşti, regia: Horia Popescu), *Femeile savante* (T.N. din Bucureşti, regia: L. Giurchescu), *Tehnica Raiului* (T.N. din Bucureşti, regia: D.Micu). În februarie 2001 semnează regia sptacolului *Votaţi...Escul*, muzical după "...Escu" de Tudor Muşatescu (Teatrul Tineretului din Piatra Neamţ).

"NOI SPUNEM CU DRAG CE AVEM DE SPUS"

DE VORBĂ CU REGIZOAREA FELICIA DALU

- Revista, mai ales cea politică, a făcut o spectaculoasă carieră interbelică. Ce şanse credeţi că mai are acest gen de spectacole astăzi?

■ **FELICIA DALU:** despre acest lucru se poate teoretiza la infinit. Mai greu e de făcut. Spectacolul muzical e un gen iubit în lume şi nu văd de ce nu ar putea deveni foarte iubit şi în România. Există o apetenţă pentru această formulă de teatru care poate fi numită "teatru total", un apel la performanţă, nu în vorbe, ci în cîntec, în dans, în gest şi în cuvînt - egale ca valoare şi care impune mai mult adevăr decît orice altă formulă teatrală. Şi aş mai spune că nu poţi afirma "sunt un actor total" sau "am făcut un spectacol de teatru total" fără să probezi performanţa de care vorbeam.

- Trebuie să fii un actor special ca să poţi răspunde cerinţelor genului? Cine descoperă şi cine formează "materia primă?"

- P.D.: Lucrul cel mai grav care se cuvine a fi semnalat este că, în anul de graţie 2001, noi nu avem încă în şcoală o catedră destinată acestui gen de teatru. Nu există nicăieri, în nici o facultate asemenea secţii sau, dacă au fost încercări timide, ele au stat sub semnul lipsei de profesionalism...

-Chiar aşa?

A consemnat Mircea ZAHARIA
(Continuare în pag. 3)

40 DE ANI DE ÎNVĂŢĂMÎNT SUPERIOR LA BACĂU

Universitatea din Bacău a împlinit luna trecută 40 de ani de la înființare. Fondat în 1961 ca Institut Pedagogic, centrul băcăuan devine institut de învățământ superior încă din anul 1976, iar din 1990 fostul Institut de Subingineri (din 1984) se transformă în Universitatea Bacău. Aceasta cuprinde la ora actuală trei facultăți (Litere - Științe, Inginerie, Educație Fizică și Sport), un colegiu (de profesori) și 5 departamente. Funcționează 19 catedre de specialitate cu 300 cadre didactice titulare, există 39 specializări universitare în care sînt cuprinși 5.500 de studenți, precum și 35 de specializări postuniversitare.

Baza materială a universității cuprinde o bibliotecă având peste 300.000 titluri de reviste, publicații și carte universitară, o editură Alma Mater cu 25 titluri de carte lansate și o publicație științifice sub egida sa. Studenții au la dispoziție 3 cămine cu 600 locuri de cazare, o bază sportivă, un restaurant studențesc, o discotecă, nemaivorbind de Clubul Sportiv Universitatea - unul dintre cele mai puternice din țară care include campioni naționali, europeni și chiar mondiali.

Universitatea Bacău își propune pentru anul viitor o serie de colaborări în plan științific cu nume de marcă ale industriei naționale și europene, cum sînt PJ Ferramentas - Portugalia, Aerostar Bacău, SEP - Franța, Autotools - Polonia, WMW Bacău și altele. De asemenea, universitatea băcăuană are în desfășurare 18 acorduri internaționale de cooperare cu universități din Franța, Portugalia, Finlanda, Norvegia, Spania, Danemarca, Grecia, Canada și Polonia, precum și peste 130 de mobilități de cadre didactice și studenți.

■ *Reporter: - Universitatea din Bacau a împlinit anul acesta 40 de ani de existență. Cum a fost marcat acest moment?*

Prof. univ. dr. Vasile Postolică: - Aniversarea a 40 de ani de învățământ superior la Bacău a fost precedată de întîlnirea rectorilor din 53 de universități din țară, și care au apreciat în mod deosebit activitatea didactică, științifică precum și cea de colaborare internațională de aici. Cu această ocazie, Ministerul Educației și Cercetării a transmis Diploma de Excelență și Placheta Omagială. Aniversarea propriu-zisă a fost marcată, la sfîrșitul lunii noiembrie, și de organizarea unei sesiuni științifice aparținînd fiecărei facultăți: Facultatea de Litere și Științe, Facultatea de Inginerie și Facultatea de Educație Fizică și Sport, care s-a constituit într-un nou prilej de schimburi de mesaje științifice, precum și prezentarea unor lucrări științifice originale. Aș dori să menționez cîteva dintre personalitățile prezente la Sesiunea Științifică Omagială organizată de Facultatea de Litere și Științe, catedra de matematică - fizică: acad. Radu Miron (Universitatea "Al. I. Cuza" din Iași), prof. univ. dr. doc. Solomon Marcus (Universitatea București) - născut la Bacau și format în localitate, prof. univ. dr. Mihai Anastasiei (Universitatea "Al. I. Cuza" Iași), prof. univ. dr. Miron Oprea (Universitatea de Petrol și Gaze Ploiești) și alții. Un fapt demn de remarcat a fost acordarea titlului de Cetățean de Onoare al Bacăului renumitului prof. univ. dr. doc. Solomon Marcus, care - datorită colaborării statornice de ani de zile dintre noi - a fost prezent și la Piatra Neamț în urmă cu cîțiva ani în cadrul cursurilor de perfecționare metodico-științifice cu profesorii de matematică nemțeni ce au avut loc la Liceul Petru Rareș.

■ *Rep.: - Ce semnifica aceasta aniversare pentru Universitatea Bacău?*

Prof. univ. dr. V. Postolică: - În primul rînd, este vorba de un omagiu adus înaintașilor care au fondat în anul 1961 Institutul Pedagogic Bacău, cu trei facultăți: Matematică, Filologie și Științele Naturii. În 1964 se înființează Facultatea de Educație Fizică în cadrul acestui institut, pentru ca în 1976, Institutul Pedagogic să devină Institutul de Învățămînt Superior din Bacău și tot în același an iau ființă specializarea Matematică - Fizică și Facultatea de Inginerie. În 1984, Institutul de Învățămînt Superior este transformat în Institut de Subingineri, subordonat Institutului Politehnic din Iași. Din 1990, acesta devine Universitatea din Bacău, avînd în structura sa facultățile: Litere și Științe, Inginerie, Educație Fizică și Sport (cu specializările aferente), precum și departamentele de Pregătire a Personalului Didactic, de Relații Internaționale, de Studii Post-universitare, de Cercetare și Transfer Tehnologic, precum și un important Centru pentru Învățămînt la Distanță. Existența acestui locaș de învățămînt superior a fost permanent susținută de universitățile mari din țară, personalități de marcă ale Academiei Române contribuind la prestigiul acestei universități. Mai mult, calitatea pregătirii studenților, rezultatele activității de cercetare științifică ale profesorilor precum și locul pe care-l ocupă pe plan mondial prin relațiile interuniversitare pe care și le-a dezvoltat recomandă Universitatea Bacău celor care doresc să-și continue și perfecționeze pregătirea științifică și aplicativă.

■ *Rep.: - Ce perspective are Universitatea Bacau?*

Prof. univ. dr. V. Postolică: - Cred că în primul rînd e vorba de o mobilitate a specializărilor, astfel încît să se facă pasul de la interdisciplinaritate la transdisciplinaritate, adică de la existența singulară a fiecărei discipline, la o existență multiplă care să racordeze mult mai puternic domeniile științific, economic, social și politic. Cu alte cuvinte, se va tinde la menținerea specializărilor viabile care-și găsesc proiecția în practică fiind susținute de o pregătire teoretică riguroasă, și eliminarea rapidă a celor care nu-și mai regăsesc impactul în viață. Totodată, Senatul universității și Consiliul Profesoral au invitat personalități ale vieții economice și politice ale vieții băcăuane la susținerea acestui centru de învățămînt superior, fapt care deja s-a materializat în dotările materiale efectuate în decursul timpului. Consider că acestea sînt suficiente argumente pentru a invita pe toți tinerii interesați să se orienteze și să beneficieze de roadele muncii și pregătirii tuturor specialiștilor de la Universitatea Bacău.

C. IORDACHE

VASILE POSTOLICĂ ŞI SOLOMON MARCUS

Pagini din istoria învățământului nemțean (3)

Școala Normală "Gh. Asachi" în timpul primului război mondial

Deşi pentru noi a început mai tîrziu, primul război mondial a cauzat numeroase greutăți și bunului mers al Școlii Normale de învățători din Piatra Neamț. Unii profesori au fost concentrați temporar încă din anul 1914, dar cursurile s-au ținut, totuși, în anul școlar 1914-1915, deși România nu intrase încă în război. Anul școlar 1915-1916 a început la 1 octombrie, dar clădirile școlii au fost transformate în spitale militare. Directorul de atunci al școlii, Constantin Ciurea, a fost numit administrator al spitalului. În cea dintîi zi a războiului, 28 august 1916, în spitalul școlii a fost adus primul rănit, învățătorul sublocotenent Ludu.

Întregul personal didactic, cît și administrativ al școlii având însărcinări de război, multi pe front, aceasta nu și-a mai reluat activitatea la 1 septembrie 1916, astfel încît elevii n-au putut frecventa cursurile în anul școlar 1916-1917, iar în anul 1916 și 1917 nu s-au mai dat examene de admitere în clasa I.

Pentru ca elevii să nu-și piardă anii de studii, Ministerul Instrucțiunii a fixat, pentru lunile iunie și august 1917, două sesiuni de examene particulare pentru toți elevii Școlii Normale din Piatra Neamț și pentru elevii de la alte școli refugiați în Moldova. În sesiunea din iunie au dat examen integral 10 elevi (dintre care 9 din Piatra Neamț și unul din București), însă în sesiunea din august au susținut examenele pentru clasele I-a, IV-a 159 de elevi din Piatra Neamț, Iași, Galați, București și alte orașe. Pentru că încăperile în care a funcționat școala în anul 1917 erau foarte mici pentru toți elevii s-au mai ținut încă două sesiuni de examene particulare în octombrie și decembrie 1917. Insuficiența spațiului a făcut ca examenele să se susțină nu doar la Tribunal, ci chiar și în grădina publică.

Anul școlar 1917- 1918 n-a mai fost pierdut de către elevi deoarece, cu eforturi foarte mari, cursurile s-au reluat. În acest scop au fost închiriate prăvălii și camere pe la diferiți locuitori ai orașului pentru găzduirea elevilor. De asemenea, cu sprijinul prefectului și al autorităților militare, Școala Normală a ocupat "Hotelul Metropol", părăsit de ruși, înainte ca aceștia să-l predea altei unități militare de-a lor. Conferințele școlare ale profesorilor Școlii Normale s-au ținut în cancelaria Liceului "Petru Rareș". Din lipsă de spațiu, elevii claselor a III-a și a IV-a, învățau dimineața, între orele 9- 12, iar elevii claselor a IV-a și a V-a învățau după- amiaza, între orele 14- 17.

Rezolvarea problemei personalului didactic s-a făcut fie cu ajutorul profesorilor refugiați, așa cum a fost, de exemplu, C. Sudețeanu, ajuns ulterior profesor de sociologie la Cluj, fie prin predarea mai multor materii de către profesorii vechi ai școlii. Astfel, pe lîngă cursul de matematică, D. Focșa a mai predat psihologia și limba franceză. Acesta, în afară de faptul că era directorul școlii și administrator al spitalului din clădirile sale, mai era și delegat al Crucii Roșii în Comitetul Sanitar județean, membru al Cenzurii, casier în Comitetul Refugiaților ș.a.

În anii primului război mondial, cursurile Școlii Normale s-au desfășurat cu mare greutate, la lipsa spațiului, caracterul impropriu pentru școală al clădirilor închiriate, dispersarea elevilor la gazde în toate mahalalele orașului, adăugîndu-se, cum era de așteptat, lipsa cărților și a oricărui material didactic elaborat de minister. Părăsirea de către ruși a clădirilor ocupate în oraș a făcut posibil ca în luna decembrie 1917 școala să-și reia localul ei principal din strada Petru Rareș, la care, însă, au trebuit să se facă reparații foarte mari. Elevii au revenit în vechile localuri, neîncăpătoare, dar ale școlii, prin luna martie 1918. Ca școală de aplicație a fost folosită Școala Primară de Băieți nr. 1.

Cu toate greutățile cauzate de război, Școala Normală de Învățători din Piatra Neamț a dat, în iunie 1918, prima promoție de 17 învățători. Dacă avem în vedere numărul celor înscriși în primul an de funcționare și scopul pentru care a fost înființată școala, furnizarea de cadre didactice învățămîntului primar rural, trebuie să observăm că, în final, eficiența a fost foarte mică, adică abia aproape 38%. Era doar începutul.

Prof. dr. Mihai ŞURUBARU

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

"NOI SPUNEM CU DRAG CE AVEM DE SPUS"

(Urmare din pag. 2)

F.D.: Eu am făcut în urmă cu cîțiva ani o asemenea încercare la Academia de Teatru și Film și, cu toate că obținusem rezultate nesperate cu studenții de la clasa regizorului Grigore Gonța, din motive obscure a trebuit să renunțăm.

- În privința actorilor care încearcă genul, aș spune de la bun început că ei trebuie să fie niște artiști cu aptitudini generoase: să cînte foarte bine, să danseze foarte bine, să cuvînte foarte bine. Sunt puțini actori specializați în acest gen. Realizarea unui asemenea spectacol, la parametrii performanței, este un lucru extrem de dificil.

-Ceea ce ați demonstrat...

■ F.D.: Mai adăugați faptul că în încercări de acest fel trebuie investiți bani serioși. Totul trebuie să fie sclipitor la propriu și la figurat; decorul și costumele trebuie să aducă lumină și culoare pentru a ne putea regăsi sub semnul spectacolosului.

- Aș zice, pentru concizie, că nu poți face un spectacol muzical cu zdrențe și muzica lăutărească.

■ F.D. : Se poate orice. Dar e păcat. Și mai e bine să se știe că scenele românești nu sunt prevăzute cu tehnica necesară performanței. Nu avem posibilitatea să captăm vocile foarte bine și nici locuri unde pagina orchestra, iar genul e viu și presupune muzică și intervenție pe viu. Pentru ca dialogul cu publicul să fie real, aflîndu-se chiar în teatru. Cine vrea să se extazieze în fața unei benzi de magnetofon, poate să o facă și acasă.

- Am auzit voci care identifică spectacolul muzical cu cel de divertisment.

■ F.D.: Absolut greșit; aici trebuie definit cît mai clar termenii. Dacă pînă acum se putea vorbi foarte bine de revistă, de vodevil, de burlesc, de comedie sau chiar de dramă muzicală, îndrăznesc să cred că muzicalul însumează toate aceste "forme" de spectacol. Dacă nădăjduim că am realizat un vodevil muzical, suntem liberi să trecem acest lucru pe afiș.

- "Toate- s vechi și noua toate" vizează o anumită categorie de public?

■ F.D.: Nu. Spectacolul se adresează tuturor categoriilor de vîrstă. Sper ca reprezentația să devină incitantă și actuală tocmai prin performanța textului și a "prestației" actoricești.

- Spectacolul dumneavoastră mi s-a părut blînd și tandru. Vorbiți totuși despre lucruri grave ale României de azi.

■ F.D. : E drept. Dar, din păcate, vorbim despre lucruri care se repetă: situația socială și starea morală a politicienilor nu s-au schimbat cine știe ce. Spectacolul nostru este compus și inspirat din texte jucate pe scena teatrului Cărăbuș în perioada anilor 1920-1945. Și se dovedește fără tăgadă că textele bătrînului Tănase iarăși zic "din păcate" nu au îmbătrînit deloc. Am fi putut spune aceste texte cum le-au rostit generații de-a rîndul, ca simple cuplete, dar pentru a fi receptionate de contemporani, am ales această formulă.

- Fără violență, vorba boborului.

■ F.D. : Nu. Noi spunem cu drag ceea ce avem de spus. Desigur rămînem cu un gust amar după spectacol și nu prea ne place să recunoaștem că noi românii nu ne-am schimbat, păstrîndu-ne cu mîndrie virtuțile și defectele tradiționale. Dar o spunem fără patimă, cu înțelegere și speranță că rîsul în hohote, iar nu zîmbetul trist, va schimba lumea.

- Cum în lumea de pe stradă și de pe scena bunul simț prezintă deseori sincope, o să mă aliniez terminând astfel: Ați mai montat în urma cu cîțiva ani pe scena Teatrului Național din București, cu real succes de public și de presă "Cuibușor...de vijelii" primul spectacol muzical după '89, tot pe texte interbelice, tot pe muzica lui George Marcu. Cît datorează dacă datorează spectacolul TT-ului celui de la Național?

■ F.D. : La Teatrul Național a fost o încercare, o primă variantă a spectacolului de la Piatra Neamț. Dar nu este o repetiție, dacă asta ați vrut să insinuați. Este un gînd inițial care s-a putut materializa deplin la Piatra Neamț. Pot zice că așa mi-ar fi plăcut să fac spectacolul la "Național", cum este aici.

- Și care ar fi cîștigul?

■ F.D. :Cîștigul ar fi atît la text, la muzică, dar în special la forma spectacolului: am reușit să am un decor serios, am reușit să am o trupă completă, așa cum mi-ar fi plăcut, cu personaje mai multe. Cam asta e ceea ce mi-am imaginat- să pot oferi publicului un spectacol extraordinar de actual în care să se poată regăsi astăzi, un spectacol fără compromisuri artistice.

-Adica un spectacol Felicia Dalu?

■ F.D.: Exact.

Mihai Eminescu - revizor şcolar

Înainte de a fi revizor şcolar, după ce studiase la Viena şi Berlin, genialul poet predase, ca suplinitor, germana, logica, limba şi literatura maternă, la

numit p... ...ul Mitropoliei, şcoala şfichiuito... ...cventată numai de 9 Vaslui şi ... ...şi, aceea din Ecuşeni, Nou... ...de 6 din 30, *"răspunsurile lor fiind slabe şi nesigure"*, iar pe învăţătorul din într-o scrisoare de răspuns adresată mentorului "Junimii" , îşi motivează atitudinea: *"(...) am onoarea a răspunde că primesc bucuros funcţia de revizor şcolar (...), nu că prin asta aş adăuga ceva la bunăstarea mea materială (...). Punctul meu de vedere este că aş intra în contact cu populaţia rurală, singură care mă interesează îndeosebi. Cred a fi în stare a vă da relaţii fidele asupra stării şi traiului ei, precum şi asupra marginilor între care ar fi cu putinţă a se lărgi sau a se adânci învăţământul primar."*

Truda foarte tânărului revizor şcolar a fost de un dinamism neobişnuit, ieşit din comun.

Procesele-verbale de inspecţie, documente pedagogice de uimitoare şi inegalabilă concizie, simplitate şi expresivitate, cuprind, dincolo de compasiunea pentru *"neamul nevoii"*, pagini antologice în care consemnează hrana neîndestulătoare a copiilor din sutele de sate străbătute cu o neostoită energie şi perfectă conştiinciozitate, bolile care îi macină, analfabetismul care bântuie pretutindeni, lăcaşurile şcolare puţine, proaste, indiferenţa şi abuzurile autorităţilor locale, incompetenţa unor învăţători primitivi şi fără ştiinţă de carte.

Impresia generală pe care i-o face majoritatea şcolilor inspectate este rea. Observaţiile şi intuiţiile sale despre starea şi fenomenele întunecoase ale învăţământului de atunci dobândesc caracter de frescă.

* * *

La sfârşitul lui noiembrie 1875, *"şcoalele din comuna Şipotele, plasa Bahlui, le-am aflat pe amândouă închise. Învăţătorul din Andrieşeni a pretextat că lipsa de lemne îl sileşte să ţină şcoala închisă, iar cel din Şipote nici nu a fost vizibil pentru mine, de vreme ce lipsea din sat sub pretext de boală."*

* * *

La Totoieşti, *"am aflat 15 elevi prezenţi din 40 înscrişi. Răspunsurile mi s-au părut mecanice, încât ar fi de dorit să aibă mai multă viaţă"*, iar *"copiii să nu înveţe nimic pe de rost , ce n-au priceput pe deplin"*.

* * *

...seşte 16 elevi prezenţi ...nstrucţie şcolară slabă", ...rău în toate clasele", ...e îl avertizează ferm pe ...înainteze în clasa a II-a ...e nu va şti a citi perfect, ...menirea clasei întâi."

* *

...cventată numai de 9 ...şi, aceea din Ecuşeni, de 6 din 30, *"răspunsurile lor fiind slabe şi nesigure"*, iar pe învăţătorul din Movileni *"nu l-a găsit în şcoală, deşi elevii erau adunaţi în număr suficient."*

De câteva ori, notează cu nedisimulată mulţumire că lucrurile merg bine.

* * *

La şcoala din Gropniţa, *"răspunsurile copiilor au fost satisfăcătoare. Citirea e curgătoare şi logică, adică se cunoaşte că şcolarii pricep ceea ce citesc. Problemele aritmetice au fost rezolvate cu multă claritate. Cunoştinţele istorice ale copiilor sunt exacte şi pe deplin pricepute de către dânşii."*

* * *

Inspectând şcoala din satul Ierbiceni, consemnează că răspunsurile celor 23 de elevi prezenţi *"au satisfăcut pe deplin. Lectura în clasele superioare merge bine. Cunoştinţele gramaticale par preste tot sigure."*

Nu de puţine ori, indignat, dezvăluie şi condamnă lipsa de competenţă, obtuzitatea, orizontul pedagogic limitat al unora dintre învăţătorii inspectaţi.

* * *

La Şcoala Nr. 1 de Fete din Roman, asistă la lecţiile *"mecanice şi moarte"* ale doamnei Z. Livescu-Lewici, care aparţinea unei generaţii de învăţători *"bogate în cuvinte şi sterpe în idei."*

* * *

Inspectând şcolile primare din Iaşi ajunge, în toamna anului 1875, la Şcoala de Băieţi din Păcurari, unde învăţătorul Ion Creangă îi stârneşte încântare. Numele prietenului îmbrăcat în hainele de şiac cafeniu şi ştergându-şi mereu faţa cu o basma roşie, va reveni de câteva ori în rapoartele lui Mihai Eminescu, atunci când recomandă cele mai bune manuale pentru elevi.

Deşi s-a dedicat cu pasiune şi acestei îndeletniciri, autorităţile îl întreabă, viclean, foarte curând, de ce revizorul şcolar nu inspectase, în intervalul 15 - 31 martie 1876, şcolile rurale din judeţul Iaşi.

Într-un raport, Mihai Eminescu răspunde cu ton pamfletar acuzaţiilor ce i s-au adus, afirmând că este imposibil ca un om să inspecteze 152 de şcoli în 180 de zile, în condiţiile în care trebuie să rezolve şi 500 - 600 de hârtii, precum şi alte nenumărate plângeri verbale.

După căderea guvernului conservator, noul ministru de instrucţie, liberalul G. Chiţu, l-a destituit la 1 iunie 1876. Mâhnit, Mihai Eminescu scrie cu disperare: *"Rămas fără o poziţie materială asigurată şi purtând lovitura morală ca pe o rană care nu se mai poate vindeca, voi fi nevoit să reiau toiagul pribegiei, neavând nici un scop, nici un ideal."*

Meticulos şi etic, fin observator, prea inteligent şi prea sobru, tânărul revizor nu putea să vadă interdependenţa între viaţa socială şi starea învăţământului şi să nu o consemneze în documente pedagogice limpezi şi convingătoare.

Şi ca revizor şcolar, Mihai Eminescu a fost un model.

Prof. Gheorghe ŢIGĂU

TĂNASE CU AUREL MUNTEANU ŞI ALEXANDRU GIUGARU

Din arhive adunate

OBÎRŞIA LUI ION CREANGĂ

Cele mai multe ştiri privitoare la familia tatălui-Ciubotaru- şi a mamei-Creangă- le găsim în catagrafia ţinuturilor

dă toat... ...locuitor... ...categorii... ...avem ... ...ştire despre coboritorii acestui strămoş, Ştefan Creangă Bârsanul, care împreună cu alţi ciobani bârsani au umplut cu turmele lor plaiurile Hălăuca, Poiana Lungă sau Piatra - lui- Epure, care se întindeau până la Tarniţa, Bivolu sau Cotnărel. Aceştia au durat aşezarea statornică-Pipirig- pe vale, lângă pârîul cu acelaşi nume, construind case, pive şi mori.

David Creangă, bunicul după mamă, cunoscut nouă din Amintiri, s-a născut pe la anul 1796, în satul Pipirig. S-a însurat tot acolo, luînd de soţie pe Anastasia, cunoscută sub numele de Nastasia, născută pe la 1799 în "cotuna Boboeşti", după documentele de arhivă, fiică a lui Ion Lupu Baboi, venit din Sadova Cîmpulungului prin anul 1774 şi căsătorit cu fata lui Ciubuc, şi acesta venit de peste munţi, din satul Ciubucanii, aproape de Topliţa.

După catagrafia din 1829, David Creangă avea vîrstă de 33 de ani, soţia sa, Anastasia, 30 de ani, copiii lor: Smaranda, 11 ani, Ion, 10 ani, Ioana, 8 ani şi Maria, 5 ani. În anul 1835, David Creangă, căsătoreşte pe Smaranda, care trebuie să fi avut atunci 17 ani, cu flăcăul Ştefan a Petrii Ciubotaru din satul Humuleşti, document care se află în original la Direcţia jud. Neamţ a Arhivelor Naţionale.

Familia Ciubotaru este mult mai numeroasă. O găsim şi în Humuleşti şi în Tg. Neamţ. Numele familiei trăgîndu-se de la un strămoş care exercita meseria de ciubotar, ne este greu să precizăm, înainte de Petre Ciubotaru bunicul, care erau în linie directă înaintaşii. În catagrafia din 1774 a Tîrgului Neamţ, la sfîrşit, sunt trecute familiile Humă şi Ciubotaru. Găsim aici un Ion Ciubotaru, un Ştefan şi un Andrei Ciubotaru. Nu este exclus faptul ca însuşi un membru al familiei Humă, din acei "humuleşteni" înfiinţători ai satului, să fi îmbrăţişat meseria de ciubotar, iar urmaşilor să le rămînă numele de familie Ciubotaru. În fondul de arhivă "Isprăvnicia Neamţ", în dosarul nr. 223, f. 12, se menţionează că în 1830 în satul Humuleşti erau "7 ciubotari ce n-au dugheni, ci vin numai la ziua tîrgului cu ciubote la uliţă", între care şi un Vasile Ciubotariu, cu doi fii ai săi. Din aceşti "7 ciubotari" trei erau "de frunte" şi patru "de mijloc".

...important document aflat ..."Mînăstirea Neamţ", ...numărul 49 din 1814, se ...Humuleşti sunt 44 de ...între care Maftei ...Ciubotar, Vasile Ciubotar ...mijlocaşi, între care ...Sandu Humă şi Ştefan ...precum şi 47 de codaşi. Acelaşi ...menţionează printre ...grădini şi curături, din Humuleşti şi pe Petre Ciubotar, bunicul de pe tată al marelui povestitor humuleştean. În general, în sat, predomină numele de Humă şi Ciubotaru.

Aşa cum arătam, Ştefan a Petrii s-a căsătorit în anul 1835 cu Smaranda, fiica lui David Creangă din Pipirig. Familia întemeiată de Ştefan a Petrii Ciubotaru a fost numeroasă. Din cei "şapte copii", cu cîţi a rămas văduva Smaranda, cunoaştem pe Ion, Zaher, Maria, Ecaterina, Ileana, Teodor şi Vasile. Pe tatăl lui Creangă îl găsim trecut în catagrafia anului 1845 a Tîrgului- Neamţ, la breasla precvupeţilor. El plătea patentă ca negustor de treapta a III-a şi nu mai fost trecut în catagrafia satului Humuleşti, deşi locuia în sat. El nu avea dugheană în tîrg, însă era tovarăş la "negustorie" cu alt precupeţ, Grigore Negel, tot din aceeaşi breaslă, care locuia în Tîrg. În Tg. Neamţ era şi breasla sumănarilor. Tatăl lui Creangă nu vindea sumane lucrate, ci sumane ca postav, pe care-l cumpăra de pe la locuitorii satelor de la munte. Plătind patentă ca negustor, era scutit de a mai plăti birul ca sătean şi de a mai face havalele (corvezi- n.n.) la care erau siliţi locuitorii satelor de către aparatul de stat (ispravnici, ocolaşi şi pantîri- n.n.)

După ce Ştefan a Petrii moare pe moşia Făcuţii din ţinutul Iaşi, lînga satul Prigoreni, în 28 iunie 1858, Smaranda "văduva soţie a lui Ştefan a Petrii", cum o vom întîlni de acum înainte în documente, a rămas împovărată cu multe nevoi, încît nu avea nici hrana zilnică. Cei şapte copii orfani, toţi nevîrstnici, între care şi Ion, aveau nevoie de multă cheltuială. Pe deasupra, de pe tatălui lor mai rămăsese şi o datorie de 1.500 lei, sumă imensă pe vremea aceea, în sarcina unei familii nevoiaşe. Cu tot ajutorul ce-l va primi de la fraţii ei, între care "popa Gheorghe din tîrg", Smaranda a trăit zile grele. A ajutat-o mult fiul său Ion, luînd pe unii dintre fraţi în grija lui, la Iaşi. Mama marelui povestitor se va stinge puţini ani după 1870 în satul Humuleşti.

Prof. Gh. RADU

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

IOAN ALEXANDRU '60

Dacă timpul ar mai fi avut răbdare, la 25 decembrie, în acest an de început de secol şi de mileniu, IOAN ALEXANDRU, unul dintre

...că la Institutul Teologic ...rea filozofului german ...ger, obţine o bursă ...umboldt), în Germania, ...1968/72. Călătoreşte în ...în Israel, iar în 1973 ...în litere cu teza PATRIA ...INESCU.

Poetu... ...adevărat ...Mică, în ... ...cu poezii în revista ... După ce în studenţie a Dupa cu... ...colectivul redacţional al Liceul "George Barţiu" din Cluj, este student al facultăţilor de filologie din Cluj şi Bucureşti, obţinînd licenţa în 1968 cînd a devenit asistent al profesorului universitar Zoe Dumitrescu- Buşulenga, la Facultatea de Limbă şi Literatură Română. Concomitent a ţinut un seminar de limbă revistei AMFITEATRU, de-a lungul anilor, numele lui Ioan Alexandru a fost prezent în toate publicaţiile literare, şi nu numai. După volumul de debut CUM SĂ VĂ SPUN (1964), au urmat VIAŢA DEOCAMDATĂ (1965), INFERNUL DISCUTABIL (1967), VĂMILE PUSTIEI (1969) ş.a.

A tradus din Rainer Maria Rilke (SCRISORI CĂTRE UN TÎNĂR POET, ÎNSEMNĂRILE LUI MALTE LAURIDS BRIGGE) şi Pindar (ODE).

Ca unul care l-am cunoscut şi i-am stat în preajmă de cîteva ori, pot afirma că Ioan Alexandru a fost şi rămîne în literatura română ca un poet cu un profund sentiment naţional, iubind deopotrivă toate provinciile româneşti, ca un bun român creştin ce era. În sprijinul acestei afirmaţii stau volumele de IMNE închinate Moldovei, Transilvaniei şi Ţării Româneşti, care l-au determinat pe Edgar Papu să afirme: "Ioan Alexandru este poate cel mai mare poet imnic din întreaga istorie a literaturii noastre".

Acum, cînd prin aceste rînduri, omagiem memoria poetului, îmi revine în minte întîlnirea din 1977, cu puţine zile înainte de Crăciun, cînd şi-a lansat culegerea IMNE, editată în colecţia CELE MAI FRUMOASE POEZII a Editurii Albatros, ca şi aceea din 1980, în preajma Sfintelor Paşti, cu prilejul lansării, tot la Piatra Neamţ, a volumului de poeme IMNELE MOLDOVEI, cînd a fost înconjurat de un mare număr de iubitori ai poeziei sale, de multe feţe bisericeşti din oraş ca şi de fraţii de la Mănăstirea Bistriţa unde a găsit, ori de cîte ori a venit aici, tihna şi liniştea sufletească de care avea atîta nevoie. A fost înconjurat cu aceste ocazii, a şi altă dată, cu stima, cu cinstea şi preţuirea meritate, de către toţi acei cărora nu le era frică să participe la o întîlnire cu poetul, socotit mistic de către ideologii momentului.

Ioan Alexandru a fost alături şi de grupul de tineri scriitori şi publicişti din Neamţ care în 1980 au editat primul număr din seria nouă a revistei PETRODAVA CULTURALĂ, onorîndu-ne cu un mesaj în care adresa publicaţiei noastre urări de viaţă lungă.

Din păcate, revista a sucombat din cauza aceloraşi ideologi zeloşi.

Trebuie să amintim premiile literare din ţară şi din străinătate primite de poet, numărul mare de volume publicate, faptul că a fost primul universitar care a predat la Universitatea Bucureşti un curs special dedicat lui Mihai Eminescu şi, nu în ultimul rînd, faptul că,, după 1989, s-a implicat în politică, fiind ales deputat şi apoi senator, demonstrînd astfel, şi în acest mod, că a fost un poet al cetăţii, cu o conştiinţă naţională adevărată şi nu mimată cum din păcate am întîlnit/ întîlnim în fauna politică de ieri şi de astăzi.

Constantin TOMŞA

MULT E DULCE ŞI FRUMOASĂ

PREMII ÎN MIEZ DE AN ŞCOLAR

Pentru a treia oară Concursul de creaţie literară "Iulia Haşdeu" şi-a desemnat cîştigătorii.

Competiţia este organizată de Revista de cultură şi creaţie a generaţiei preuniversitare "Clipa siderală" din Chişinău, care apare cu sprijinul Fundaţiei Culturale Române din Bucureşti.

Biblioteca Publică "Onisifor Ghibu" din capitala Moldovei a fost - ca şi la ediţiile anterioare - gazdă primitoare pentru festivitatea de premiere.

Concursul, anunţat încă din vară, a cuprins două secţiuni: eseu şi poezie. Au fost invitaţi să participe elevi din clasele gimnaziale şi liceale de pe ambele maluri ale Prutului. Lucrările au fost secretizate, purtînd doar un motto pentru identificare. Pe adresa organizatorilor au sosit 69 de creaţii la ambele secţiuni.

Juriul a avut o misiune dificilă, deoarece, aşa cum a declarat Leo Bordeianu- poet, redactor la Revista "Limba Română", lucrările participanţilor au fost "de înaltă valoare". Au fost apreciate, în aceeaşi măsură, originalitatea, libertatea de exprimare şi sensibilitatea creaţiilor.

La secţiunea poezie, premiul I a fost decernat elevei Mădălina Feraru, clasa a XII-a de la Liceul Pedagogic "Gheorghe Asachi" din Piatra Neamţ. Premiul II a fost obţinut de Aurica Borzin, din Căuşeni, clasa a XI-a, iar premiul III i-a revenit Cristinei Boboc din Bălţi.

Cei trei elevi nemţeni care au obţinut menţiuni (Radu Iulian Otavă, Alexandra Nuţu şi Alina Florina Cosma) au fost şi laureaţi ai ediţiei anterioare, 2000. Participarea lor pentru a doua oară la această competiţie a însemnat o confirmare a talentului tinerilor din oraşul nostru. În momentul expedierii lucrărilor, toţi cei patru laureaţi erau elevi la şcoli din Piatra Neamţ şi membri ai Cenaclului "Eurocultin" care-şi desfăşoară activitatea pe lîngă Şcoala nr. 2 (profesor îndrumător Monica S. Cristea).

La secţiunea Eseu s-au acordat premii după cum urmează:

- premiul I - Dumitru Mişin, Chişinău;
- premiul II- Sandu Cosmescu, Chişinău;
- premiul III - Mihaela Carmen Berbece, Bucureşti.

Menţiuni au fost acordate elevilor:

- Mihaela Iordăchescu, Ana Macari şi Cristina Botin, din Chişinău, precum şi Snejanei Frunze, din Hînceşti.

Pentru participarea la ambele secţiuni cu lucrări de excepţie, Marele Premiu a fost luat de Andrei Poamă din Bucureşti.

Juriul concursului- Argentina Cucea- Josu şi Leo Bordeianu a avut ca preşedinte pe scriitoarea Eugenia Bulat.

Pentru prima dată s-a realizat şi premierea dascălilor care se ocupă de îndrumarea elevilor creatori de texte literare. Acestora li s-au acordat diplome de merit. Profesorii distinşi au fost: Cleopatra Rusu, Galina Filip, Veronica Postolache din Chişinău, Ion Găină din Căuşeni, Tamara Lupuşor din Bălţi, Tamara Gorilă- Rezina, Rodica Moldoveanu din Bucureşti şi Monica S. Cristea (Piatra Neamţ) care face parte şi din Colegiul de referenţi ai Revistei "Clipa Siderală".

Premiile laureaţilor au constat în diplome, cărţi, bani şi o excursie la Mănăstirea Căpriana.

La festivitatea de premiere a fost prezent domnul I. Onţanu, consilier, ataşat cultural, născut pe meleaguri nemţene, la Poiana Largului,.

Înainte de decernarea distincţiilor, a fost prezentat un spectacol de muzică şi poezie regizat de Dumitru Mişin, unde s-au recitat poezii din creaţiile laureaţilor.

La competiţie au mai participat elevii Silviana Cosma şi Adrian Sîrbu, Şcoala nr. 2 din Piatra Neamţ, deşi nu sînt laureaţi, creaţiile lor au fost apreciate de juriu care le-a atribuit diplome de participare.

Bucuria de a participa la o activitate de excepţie a fost umbrită de aflarea condiţiilor în care îşi desfăşoară activitatea Biblioteca Publică "Onisifor Ghibu"- gazdă a tuturor ediţiilor concursului. Un afiş lipit pe uşa de la intrarea elegantei instituţii anunţa cititorii că unitatea îşi restrînge activitatea din cauza lipsei luminii electrice. Dacă în anul anterior atmosfera era caldă la propriu, în 2001 ea a fost "caldă" numai la figurat. Nu se mai furnizează nici energie termică. Motivul acestei situaţii este evident: biblioteca difuzează numai carte românească; pentru bibliotecile cu fond de carte în limba rusă nu există penurie nici de lumină, nici de căldură!

"Tendinţele expansioniste ale României" despre care vorbeau acum cîtăva vreme oficialităţile din Chişinău, n-au fost sesizate de oamenii obişnuiţi care susţin că "nu se tem de ele, ba dimpotrivă..."

O altă "noutate" ce a intervenit de la ediţia de anul trecut este că la graniţă nu a mai fost suficient buletinul de identitate. Acum paşaportul este obligatoriu. El costă. Mult! Din acest motiv nu au putut fi prezenţi la festivitatea de premiere toţi laureaţii din România.

Prof. Monica S. CRISTEA

Organizatorii au conceput această competiţie ca pe un concurs naţional, avînd în vedere faptul că toate lucrările sunt scrise în aceeaşi limbă, dar hotărîri politice la vîrf, reperctate la nivelul omului obişnuit, au impus necesitatea unui act care dovedeşte că uniunea este... internaţională. Cele două vize de pe paşapoartele participanţilor din România demonstrează faptul că au părăsit- timp de trei zile- teritoriul naţional!

Noroc că poeziile nu au nevoie de paşaport. Ele rămîn mereu în Ţară!!!

"IACA, ŞTIU MOLDOVENEŞTE!!!"

Pe data de 17 noiembrie 2001, laureaţii Concursului de creaţie literară "Iulia Haşdeu" au participat la o excursie în comuna Căpriana. Prima oprire a fost la Şcoala cu clase I- XII din localitate.

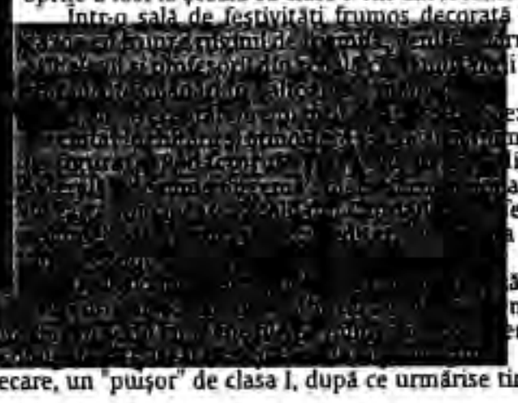

La plecare, un "puişor" de clasa I, după ce urmărise timp de două ore întîlnirea cu premianţii şi cu "musafirii" din România a exclamat surprins, cu ochişorii ca două cireşe negre: "Iaca, ştiu moldoveneşte!" Se mira că am învăţat peste noapte limba lui.

Însoţiţi de un cadru didactic am vizitat apoi Mănăstirea Căpriana, vechi lăcaş de cult ortodox, care cuprinde trei biserici şi alte construcţii adiacente. Cele mai vechi obiecte descoperite datează de pe vremea lui Alexandru cel Bun. De-a lungul timpului edificiile de cult şi-au schimbat destinaţia, devenind, pe rînd, depozite de materiale, săli de spital pentru bolnavii de plămîni, depozite de cereale.

Nici vremurile de astăzi nu sunt faste pentru construcţiile care alcătuiesc complexul: într-una- cea mai veche- se fac de cîţiva ani săpături arheologice, în alta- se dărîmă pereţii şi o parte din acoperiş; una singură, cea mai nouă, poate fi vizitată. Aici se fac şi slujbele. Din icoană, Maica Domnului surîde îngăduitor. Ochi-i sunt blînzi şi seamănă cu două cireşe negre. Sfînta înţelege rugăciunile tuturor credincioşilor. Şi ea a învăţat două limbi: româna şi moldoveneasca...

Prof. Monica S. CRISTEA

"PUR ŞI SIMPLU SIMT NEVOIA SĂ SCRIU"

■ *Reporter: - Mădălina Feraru, ai obţinut un premiu important la Concursul "Iulia Haşdeu" din Chişinău. Cine eşti tu de fapt?*

M.F.: - Sunt elevă în clasa a XII-a A, la Liceul Pedagogic "Gheorghe Asachi" din Piatra Neamţ şi de profesie sunt... căutător.

■ *R: - Pînă acum ai participat şi la alte concursuri?*

M.F.: - Da, am participat la Concursul de creaţie literară "Autori- Copiii", organizat de Revista "Cronica" din Iaşi şi la Concursul naţional "Tinere condeie", organizat de Ministerul Educaţiei şi Cercetării.

■ *R: - Cu ce rezultate?*

M.F.: - Am obţinut o menţiune la primul concurs amintit şi apoi premii judeţene importante. Oricum premiul de la Chişinău este cel mai valoros rezultat pe care l-am dobîndit pînă acum.

■ *R.: - De cînd scrii poezii?*

M.F.: - Nu ştiu sigur, cred că de prin clasa a IX-a.

■ *R.: - Ce te îndeamnă să-ţi aştemi sufletul pe hîrtie, Mădălina?*

M.F.: - Scriu pentru că pur şi simplu simt nevoia aceasta!

■ *R.: - Care este poetul tău preferat?*

M.F.: - N-aş putea spune că am un poet preferat dar, dacă ar fi să numesc totuşi un creator, acesta ar fi Nichita Stănescu. Am însă o slăbiciune pentru poezia chineză şi japoneză.

■ *R.: - Ce te-a impresionat mai mult în cele trei zile cît ai fost în Basarabia?*

M.F.: - Oamenii! Sunt mult mai calzi şi mai receptivi faţă de semenii lor. Şi- bineînţeles- mîncarea- este excepţională, deşi eu nu sunt o gurmandă, totuşi...

■ *R.: - De unde eşti şi cine te-a îndrumat spre poezie?*

M.F.: - M-am născut la Piatra Neamţ, dar locuiesc la Rediu. Spre poezie am mers singură, am ajuns să scriu... aşa... pur şi simplu.

■ *R.: - Crezi că poezia te va ajuta în viitoarea profesie de dascăl?*

M.F.: - Nu, pentru că nu voi ajunge niciodată dascăl...

(Interviu cu o laureată)

Stare I

Iarăşi ţi-ai încîlcit
mirosul
pe genunchii mei.
Ţi-aud dinţii
cum sfîşie aerul,
iar lupul acela orb,
din tine,
în curînd va fumega.
M-am săturat de urletul
său
i-aş vrea alergarea
în ritmul flămînd
al răsuflărilor noastre.
Nu simţi
cum gîndurile mele
îţi muşcă ochii?

Stare II

Omizi de lumină
trec prin hainele tale
gîdilindu-ţi
cu părul lor
cireşele din inimă.
De cînd dormi
ţi-a crescut iarbă
pe sub gene,
iar ochii
s-au transformat
în păpădii zburătoare.
Nu te doare?
Ţi-a înflorit pielea
Şi tălpile ţi-au rămas
lipite
undeva, între vise.
Nu te trezeşti?
Ţi-au crăpat buzele...

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

O sută de ani fără V.A. URECHIĂ

V. A. Urechiă, de la a cărui trecere în nefiinţă se împlinesc 100 de ani, este una dintre personalităţile de seamă ale culturii române, foarte puţin cunoscută de tînăra generaţie. Numai dorea [illegible] considerat [illegible] scurtă [illegible] cărturarului [illegible] contemporanilor.

Om [illegible] multe domenii de manifestare a culturii pentru a-şi putea aduce o contribuţie fundamentală într-unul anume. Totuşi, activitatea sa în domeniul [illegible] şi cultural [illegible] una meritorie. Din [illegible] vedere, V.A. Urechiă poate fi considerat un pionier, un deschizător de drumuri. Întruchiparea desăvîrşită a formulei maioresciene a "formelor fără fond", Urechiă şi-a adus o contribuţie decisivă la înfiinţarea celor mai importante [illegible] culturale şi de învăţămînt, [illegible] ciuda criticilor vehemente [illegible] ate de Titu Maiorescu, un bun [illegible] de altfel, au rezistat, ajungînd [illegible] undamentale pentru cultura [illegible] ască.

[illegible] inţarea Universităţii din Iaşi, la [illegible] mbrie 1860 se datorează, în [illegible] ăsură, eforturilor deosebite [illegible] de ministrul interimar V.A. [illegible]. De altfel, chiar de la înfiinţare [illegible] n anul 1864, el va fi şi titularul [illegible] de istoria românilor din cadrul [illegible] i de Filozofie. În calitatea sa de [illegible] director în Ministerul Cultelor şi Instrucţiunii Publice, în timpul guvernului condus de Mihail Kogălniceanu, V.A. Urechiă a fost unul dintre cei care au redactat "Legea Instrucţiunii Publice", act legislativ fundamental pentru dezvoltarea ulterioară a învăţămîntului românesc modern..

În anul 1865, din iniţiativa lui V.A. Urechiă şi Constantin Esarcu, se înfiinţează, la Bucureşti, societatea culturală "Ateneul român". Societatea îşi propunea să contribuie la creşterea nivelului de cunoştinţe ştiinţifice, la formarea gustului artistic al publicului românesc şi la cultivarea conştiinţei civice a cetăţenilor români.

Personalitate energică şi entuziastă, V.A. Urechiă se implică tot mai mult în diverse acţiuni: redactează manuale şcolare, înfiinţează şcoli, societăţi culturale, colaborează la diverse ziare, elaborează regulamente de funcţionare pentru învăţămîntul primar şi gimnazial şi... poartă o polemică aprinsă cu Titu Maiorescu în problema politicii culturale.

În anul 1878, a fost desemnat să prezideze lucrările Congresului internaţional de etnografie de la Paris, acolo unde a prezentat comunicarea cu tema "Despre etnografia românească". Ca o recunoaştere a implicării sale în cercetările etnografice, Auguste Lesouef, etnograf francez, a propus Societăţii franceze de profil instituirea unui premiu internaţional "V.A. Urechiă" pentru lucrări etnografice referitoare "la România şi populaţiile vecine Balcanilor şi Carpaţilor". Probabil este primul premiu internaţional dedicat unui cărturar român.

În 1879 devine membru al Academiei Române, instituţie care-i datora mult lui V.A. Urechiă, aşa cum recunoaşte şi Nicolae Iorga: "... Realizatorul, cu un C.A. Rosetti ca factor ministerial, a fost V.A. Urechiă". O atenţie deosebită a acordat şi mişcării naţionale a românilor din Transilvania, fiind membru fondator al Ligii pentru unitatea culturală a tuturor românilor (1891), iar din 1893, preşedinte al acestei societăţi.

Încheiem scurta evocare a cărturarului V.A. Urechiă prin cuvintele elogioase pronunţate de B.P. Haşdeu, într-un discurs la Academie: "Cele mai multe instituţiuni culturale de la noi se datorează direct sau indirect lui Urechiă. Între altele, cea mai de frunte este Academia Română. (...) Ca agitator pentru binele şi mărirea neamului românesc, Urechiă a fost sublim, nimenea nu va putea să-l întunece în istoria naţională, în care el va rămîne ca un arhanghel al entuziasmului în memoria tuturor românilor".

Prof. Mihai LOSTUN

IMPLICARE COLECTIVĂ ŞI REFORMĂ ŞCOLARĂ

Una dintre formele de pregătire metodologică continuă o reprezintă schimbul de informaţii şi de experienţă realizat în cadrul comisiilor metodice şi al cercurilor pedagogice. Desfăşurate într-o formă clasică, în aceeaşi repetabilă rutină şi algoritm cu referat metodic, lecţie demonstrativă şi discuţii de analiză fără strădania şi soluţii de implicare activă a tuturor participanţilor, aceste întâlniri riscă să devină anacronice şi inutile. Acesta este motivul pentru care am propus colegilor noştri învăţători şi institutori alte modalităţi de desfăşurare a acestor activităţi.

Activităţile colective de perfecţionare nu-şi au rostul dacă nu se adaptează noilor cerinţe ale reformei şcolare. Stereotipul adunării semestriale a unor colective didactice [illegible] pedagogice de [illegible] mai bun o activitate, este [illegible] Organizate pe [illegible] grupe metodice [illegible] acelora [illegible] organizare [illegible] program [illegible] didactica disciplinelor de învăţământ, s-a dorit să fie încă un pas în reforma activităţii de perfecţionare colectivă a învăţătorilor şi institutorilor.

Aşadar, dată importanţa deosebită a temei *Proiectarea demersului didactic. Planificare calendaristică şi proiectări secvenţiale*, colocviile metodice de anul acesta au luat o formă nouă, pe ateliere de lucru, în care s-au promovat metode active de realizare a tematicii propuse: metoda brainstorming-ului, studii de caz, dezbateri interactive, jocuri de simulare, jocuri academice şi de competiţii etc. Pentru reuşita activităţilor în toate cele 24 de grupe metodice ale învăţătorilor din judeţ, am organizat acţiuni de pregătire a celor 96 de responsabili de centre şi grupe metodice, în trei şedinţe de "simulare" a colocviului metodic, pe care le-am coordonat împreună cu doamna inspectoare Maria Rotaru (la Şc. Nr. 10 Piatra-Neamţ 7.11.2001; la Şc. Nr. 11 Roman 8.11.2001 şi la Şc. Nr. 8 Tg. Neamţ 9.11.2001).

Activităţile s-au desfăşurat după un program riguros şi au implicat intens pe participanţi în realizarea programului de abilitare curriculară. Fiecare echipă, formată din câte cei patru responsabili ai unei grupe metodice, avea sarcina să conducă activităţile din cadrul colocviului metodic care urma să se desfăşoare. Evaluarea sarcinilor colegilor noştri desemnaţi să conducă în teren activităţile de perfecţionare aveam să le [illegible] prin asistarea unora [illegible] cât şi, mai ales, prin [illegible] documentelor întocmite în [illegible] colocviilor: procese-verbale, [illegible] de proiectări secvenţiale [illegible] pentru semestrul al II-lea, chestionarul [illegible] chestionarul de [illegible] propuneri şi sugestii [illegible] activităţi. Cuvintele de [illegible] lea de conştiinciozitate şi seriozitate cu care au abordat responsabilii de grupe metodice activităţile conduse şi care au constat în multiplicarea şi distribuirea materialelor pentru majoritatea participanţilor, desfăşurarea riguroasă a programului, constituirea unui pachet de propuneri şi observaţii critice şi constructive, precum şi expedierea în timp operativ a materialelor la CCD Neamţ de către aproape toate grupele din judeţ.

În rândurile următoare vă propunem atenţiei câteva dintre punctele de vedere, observaţiile şi sugestiile colegilor noştri:

■ noua formulă de desfăşurare a activităţilor metodice de perfecţionare, prin activităţi practice, dezbateri interactive şi alte forme de lucru care implică în mod direct pe fiecare participant este agreată de foarte mulţi colegi de-ai noştri, subliniindu-se că se constituie într-un important mijloc de formare continuă a învăţătorilor, de stimulare a gândirii critice, de cultivare a creativităţii şi de raportare conştientă a acestora la noile cerinţe ale învăţământului contemporan;

■ variantele de *planificări calendaristice* şi de *proiectări secvenţiale orientative* constituie puncte de plecare utile pentru proiectarea demersului didactic, "materiale la îndemână pentru a fi criticate şi a pune în locul lor ceva care să exprime gândirea fiecăruia, în raport de datele umane şi materiale pe care le are la dispoziţie";

■ cadrele didactice din unele şcoli dezavantajate, situate în localităţi rurale izolate şi cu serioase probleme social-economice solicită asistenţă psihopedagogică din partea inspectorilor şcolari, ai metodiştilor CCD Neamţ şi ai colegilor de la şcolile prestigioase din oraşe, precum şi unele ajutoare materiale pentru copiii foarte săraci;

■ cadrele didactice care lucrează în şcolile simultane solicită asistenţă metodică şi materiale metodice pentru desfăşurarea activităţilor specifice acestor unităţi;

■ în condiţiile în care limba modernă şi religia vor fi predate de către învăţători, prin reducerea unor norme, unii colegi solicită organizarea de către CCD Neamţ a unor programe de iniţiere în didactica acestor discipline;

■ prezenţa unor specialişti în şcoală, precum psihologul şcolar şi logopedul, este tot mai des pusă în discuţie de către învăţători.

Am prezentat doar câteva dintre punctele de vedere şi problemele cu care se confruntă colegii noştri, rezultate în urma dezbaterilor de la colocviile metodice de pe semestrul acesta, rămânându-ne ca sarcină să căutăm şi să propunem modalităţi pentru a le rezolva pe cele pentru care avem competenţe.

Dan AGRIGOROAE

DESPRE UN COLOCVIU METODIC AL ÎNVĂŢĂTORILOR

În cadrul stagiului de abilitare curriculară în didactica disciplinelor, la Şcoala Nr. 10 din Piatra-Neamţ s-a desfăşurat colocviul metodic cu tema *"Proiectarea demersului didactic. Proiectul unităţii de învăţare"*. [illegible] cei 76 de învăţători din comunele [illegible] Pietrei Şoimului, de la Colegiul [illegible] Piatra-Neamţ, precum şi de la Şcoala [illegible] gazdă. Special în această ediţie nouă în care s-a [illegible] activitatea de perfecţionare [illegible] cadrul căreia organizat stagiul (sala de [illegible] amenajată pentru alternativa educaţională Step by Step) şi exerciţiul de socializ[illegible] au contribuit la crearea unei atmosfere destinse de lucru.

Aspectele teoretice privind proiectarea demersului didactic personalizat au fost clarificate cu ajutorul unor scheme ce au avut în vedere definirea unităţii de învăţare, enumerarea unor sinonime pentru aceasta, stabilirea etapelor de parcurs în precizarea unităţilor de învăţare.

Chestionarele de autoevaluare şi cele de opinie la care au răspuns învăţătorii au evidenţiat preocuparea pentru interpretarea creatoare a programei şcolare, interesul pentru clarificarea elementelor de noutate din proiectarea didactică. Au fost apreciate modelele orientative de planificări calendaristice şi proiectări secvenţiale elaborate de CCD Neamţ şi s-au formulat sugestii pentru adaptarea şi utilizarea creatoare a acestor materiale. S-au subliniat, ca mai în fiecare an de când suntem confruntaţi cu "tranziţia românească" lipsa fondurilor materiale, a posibilităţilor pentru procurarea materialului didactic, a mijloacelor de informare şi documentare necesare fiecărui învăţător pentru proiectarea şi desfăşurarea actului didactic.

În cadrul unor grupe mici de lucru învăţătorii au realizat proiectarea unor unităţi de învăţare la diferite discipline. Au fost consultate manualele diferitelor edituri, ghiduri, culegeri, îndrumătoare, caiete-tip, diverse auxiliare. Toate au fost raportate la obiectivele şi conţinututile din curriculum.

Evaluând activitatea de perfecţionare din cadrul colocviului metodic, se poate desprinde concluzia că au fost clarificate unele aspecte teoretice şi practice ale conceptului de proiectare personalizată a demersului didactic. Mulţi învăţători au hotărât să-şi refacă ori să-şi îmbunătăţească documentele de proiectare. Dacă acest lucru se va reflecta în calitatea actului didactic şi implicit în cea a pregătirii elevilor, înseamnă că stagiul de perfecţionare a fost cu adevărat eficient.

Înv. Carmen MUNTEANU
Şcoala nr. 10 Piatra Neamţ

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MEŞERII ▲ ARTE & MESERII

Revista presei literare

"Adevărul literar şi artistic" nr. 597, găzduieşte la rubrica lui C. Stănescu, "Revista revistelor culturale", o analiză pertinentă şi elogioasă la adresa redacţiei revistei de la Piatra Neamţ, "Antiteze". Autorul [illegible] îndeosebi la un articol polemic semnat de Liviu Ioan Stoiciu la hotele lui Grigore Cugler, Animale fin[illegible] înţirijirea lui Adrian Alui Gheorghe) şi la noutăţile din biografia lui Cezar Petrescu aduse de profesorul Constantin Prangati. Acelaşi număr al revistei publică un interesant interviu acordat de Andrei Pleşu şi o pagină omagială Costache Olăreanu.

■ Numărul 48 al revistei "România literară" publică un fragment inedit din proza lui Ştefan Bănulescu. Acesta face parte din romanul în manuscris "Marile cariere". În acelaşi numar, Alex Ştefănescu se opreşte, "la o nouă lectură", la Marin Sorescu. Din ultimul număr al revistei "România literară" (49) am reţinut observaţiile lui Nicolae Manolescu despre Târgul de carte de la Romexpo, eseul despre romanele lui Nicolae Breban şi interviul acordat de [illegible] scriitoarea germană Friedgard Thoma, una din femeile cu care a corespondat în tinereţile sale Emil Cioran. Din acelaşi număr am reţinut o bijuterie lirică semnată de Emil Brumaru: "Deodată, roua-mi sparge ochii / Aud tiptil sosind un înger / [illegible] el şi-n fugă / Mâinile-mi [illegible] gerul mi le-nsfinger. / Şi-o rană e în tot ce [illegible] / Zidul [illegible] chircit, uşa-i cleioasă / [illegible] cuiele-n cruci din duşumele, / Crinii sorb [illegible] camera-mi o vază. / Şi-n gură simt gustul vechi de soare / Creierii-mi ard iar în răsfrângeri. / Deodată roua-mi sparge ochii / Şi-aud sosind flămând un înger..."

■ Din ce în ce mai consistentă ni se prezintă revista "Ateneu". În numărul lunii noiembrie se pot citi un intersant interviu cu marele artist plastic Horia Bernea (ultimul său interviu), o memorabilă proză semnată de Cătălin Mihuleac, pagini din jurnalul Olimpiei Oltea Teodoru (în îngrijirea profesorului Constantin Prangati), eseurile despre Lucian Blaga (de Adrian Creţu), Petru Creţia (de Ştefan Munteanu) şi Nichita Stănescu (de Vasile Spiridon).

■ În numărul 50 al săptămânalului "Ziarul de duminică", supliment al cotidianului "Ziarul financiar", o lectură interesantă: "Eliade şi Culianu. Amintiri, lecturi, reflecţii", de Matei Călinescu. În acelaşi supliment se poate citi un interesant interviu acordat de H.R. Patapievici, pe marginea recentei sale cărţi, "Omul recent". Din aceeaşi publicaţie aflăm despre dispariţia unui mare gazetar şi om de cultură, Cornel Radu Constantinescu.

■ Numărul 44 al revistei "Luceafărul" publică pe ultima sa pagină, cu fotografii, o poză în care Adrian Alui Gheorghe stă de vorbă cu Dinu Flămând. Legenda zice că i-ar da interlocutorului un interviu. În fapt, s-a întîmplat invers. Adrian ia pentru revista "Antiteze" un interviu de la poetul român care trăieşte la Paris. În aceeaşi revista, Elena Vlădăreanu, poeta recent premiată la concursul "Aurel Dumitraşcu" scrie un articol elogios despre un confrate mai mare, Liviu Ioan Stroiciu. Un elogios portret face unui confrate mai mare poetul Octavian Soviany: "Pe Alexandru George poţi să-l simpatizezi sau nu, poţi să-i împărtăşeşti sau nu opiniile, dar nu se poate să nu-l respecţi şi să nu recunoşti că fără prezenţa sa viaţa culturală şi scriitoricească a ultimelor decenii ar fi fost mai săracă. Scrisul domniei sale este benign; contrariază, pune pe gânduri şi urmează dialectica strânsă a discursului socratic care are virtutea cea mai de preţ: aceea de a ucide monştrii pe care, la noi şi aiurea, i-a zămislit somnul raţiunii din deceniile de bolşevism".

■ Din bogatul număr al revistei "Convorbiri literare" din noiembrie am reţinut versurile poetului târgneamţean George Calcan şi câteva articole mai incitante: "Insultele privilegiatului", de Gheorghe Grigurcu (privilegiatul fiind Augustin Buzura); jurnalul lui Liviu Ioan Stoiciu, sub titlul "Roman zero"; eseul lui Adrian Dinu Rachieru despre Gheorghe Grigurcu; articolul lui Vasile Iancu: "Istoria unui asasinat politic ratat". Ţinta: Paul Goma"; "Dialog epistolar: Vasile Şoarec - Simion Mehedinţi", semnat de Constantin Prangati; eseul lui Adrian Alui Gheorghe despre poetul George Vulturescu. Un număr foarte dens, cu articole multe şi interesante. De citit.

OCHELARIST

ÎNVĂŢĂMÎNTUL DIN NEAMŢ – ÎN PRAGUL COLAPSULUI

(Urmare din pag. 1)

Dreptul de predare în limba maternă şi li se legiferează dreptul la învăţătură, în orice condiţii, românilor li se anulează procustian: "Nu sunt bani!" Constituţia garantează dreptul la învăţătură, tuturor, egalitatea şanselor şi gratuitatea procesului de învăţământ, iar Bugetul anulează Constituţia, sau pe înţelesul tuturor spus, condamnă acest popor la obscurantism, analfabetism în chiar centrul Europei, pe care-l trîmbiţăm atît de mult, cu atîta emfază.

Şi toate aceste fenomene după începerea anului şcolar, şi toate acestea cu ridicări din umeri şi răspunsuri robotizate din partea guvernanţilor: Nu sunt bani, găsiţi soluţii!

E posibil oare ca mii de copii, care s-au născut (nu din vina lor), în sate şi zone mai izolate şi mai sărace, dar isteţi şi normal intelectual să fie lipsiţi abuziv, printr-o Lege a Bugetului propusă de Guvern şi legiferată în Parlament, de dreptul de a învăţa ca toţi ceilalţi copii ai ţării, să li se anuleze egalitatea şanselor garantate prin Constituţia Statului?!

Fenomenul incredibil se va produce, va deveni adevărat acum, aici şi sub ochii noştri, ai tuturor.

Datoria noastră a sindicatelor este să apărăm dreptul la muncă al tuturor salariaţilor şi îl vom apăra cu toată hotărîrea şi tăria pe toate căile legale uzînd de toate formele de protest.

La ultima oră avem semnale că la nivelul Consiliului Judeţean Neamţ s-au reluat împreună cu Inspectoratul Şcolar discuţii pentru a se găsi soluţii într-o asemenea situaţie extrem de gravă.

Sindicatul Liber Învăţămînt Neamţ consideră că dezamorsarea unei asemenea stări explozive se poate realiza numai printr-o voinţă politică fermă şi unitară a forţelor de guvernare pentru o suplimentare a Bugetului pe anul 2002 pentru cei 1236 salariaţi.

La toate acestea se adaugă şi problema unei noi legi a salarizării bugetarilor, care, ca de obicei, nu răspunde aspiraţiilor şi propunerilor sindicale de jos, ci unor formule iosefiniste ale finanţiştilor de la guvernare ce ar avea puterea de a anula puterea de opoziţie a liderilor la vîrf ai sindicatelor. Soluţiile aberante presupun anularea sporurilor obţinute după opt ani de luptă sindicală prin Legea Statutului Personalului Didactic şi includerea lor în salariul de bază, pentru a arunca cu praf "de aur" în ochii opiniei publice şi a-i condamna pe cei din învăţămînt la o supunere oarbă, fără drept de reacţie publică.

Mai mult, aşa-zisa indexare cu cca 8% a salariilor pentru 2002 înseamnă de fapt o scădere a salariului real şi implicit a nivelului de trai sub limitele bunului simţ.

Vă atragem atenţia şi Domniilor Voastre că şi celorlalte guverne: Legile sunt făcute pentru a fi respectate! Respectaţi deci legile, pe care le-aţi votat! Deocamdată nu vă cerem nimic altceva, decît să vă respectaţi propriile legi şi promisiuni! Pe parcurs, în funcţie de cum vă veţi ţine de cuvînt, ne vom reorganiza programul de proteste şi revendicări.

Să dea Dumnezeu să vă vină la loc mintea cea de pe urmă, noi nu vrem război cu nimeni, dar nici nu ne vom lăsa umiliţi şi striviţi de cei cărora le-am dat cu cuvîntul şi slova în gură şi în mînă!

LA "DEGETUL CEL MIC"

(Urmare din pag. 1)

Gospodărim eficient "darurile": procentul de? din P.I.B., statutul de "prioritate [illegible] cel conform căruia "mens sana in..." sau "cultura este tot ce rămîne..." Cînd? [illegible] Şi de dată noi vorbim despre izgonirea noastră din paradis, cei ce ar trebui să ne recheme şi să ne strige cu voce tare, se fac că nu pricep, că nu înţeleg. Aşa o fi chiar?? Şi ce dacă vin sărbătorile sfinte pentru toţi românii şi noi nu avem îndestularea necesară măcar pentru copiii noştri şi ce dacă...

Mă rog, se pare că nu e cu putinţă o claritate desăvîrşită în raporturile noastre cu "lumea bună", dar, mai grav se pare că nici cu fericirea trăită şi simţită cît mai aproape şi cît mai pămînteană, chiar şi pentru cîteva clipe ale sfintelor sărbători atît de dragi tuturor românilor (poate de aceea marea schimbare a fost posibilă în preajma sărbătorilor de acum 11 ani, dar prea au uitat că ea s-a făcut pentru TOŢI românii).

Şi cu toate aceste "uitări" fie ca universul fără margini" de la "degetul cel mic" să vă umple cu feeria pe care numai Dumneavoastră domnilor profesori, medici, oameni de cultură o puteţi înţelege, vedea şi savura, feerie întreţinută de sclipirile irepetabile, din păcate, ale stelelor din univers şi din inimile celor ce vă iubesc, ale celor din noi.

Sărbători fericite- parcă mi-e teamă de această asociere a cuvintelor şi totuşi... aveţi dreptul să vă bucuraţi de felul Dumneavoastră de fericire, aşa cum v-o imaginaţi, o construiţi şi-o oferiţi!!

ÎNVĂŢĂTURA DE MINTE

(Urmare din pag. 1)

celuilalt, pe care-l formează luptător, creştin şi român. Ca metodă didactică "învăţătura prin învecinare" este o lecţie despre cum să te uiţi la cer şi cum spre pămînt.

Iată cum învăţăm de la Ţuţea să fim mereu elevi şi cum ar trebui să fim profesori, măcar cîteodată. Relaţia maestru- discipol este una specială, atîta vreme cît considerăm că n-avem ucenici, ci prieteni- unul e stăpîn spiritual şi altul învaţă să fie stăpîn (dacă are vocaţie).

Elevul nu trebuie să repete, ci să imite, dacă profesorii sunt mari personalităţi, fiindcă imitaţia e un fenomen social inevitabil (iar în părinţi mulţi elevi nu pot avea un model, din păcate).

Rolul maestrului în actul învăţăturii este fundamental, atunci cînd acesta este înzestrat cu har, cînd are vocaţia risipirii, cînd transformă dialogul pedagogic într-unul învăţătoresc;

Atunci învăţătura devine o întreagă locuire şi se regăseşte sub formă de sfat, dojană, orientare, certare, aşezare- pecale.

Tinerii trebuie să fie creştini şi români, iar profesorii măcar uneori mărturisitori, care se simt împliniţi, atunci cînd se dăruiesc cu generozitate acelora care vor să-i prade "de tot ce au mai bun- ideile şi credinţa".

"Păi ce, e simplu să fii profesor? - parcă îl şi auzi izbucnind pe Ţuţea - Blaga a fost un profesor slab... şi la cursurile lui Heidegger se cam dormea... şi biografii lui Kant s-au cam jenat să-l descrie ca profesor".

Nu, nu e deloc simplu să fii profesor, să fii înţeleptul învăţat, modelul inspirat al ucenicului de lîngă tine şi dascălul prieten, al celui care trebuie să se dumirească, între altele, cu ceea ce înseamnă- măsura. Chiar dacă nu trebuie să te situezi mereu înaintea lui, vine o vreme în care nici măcar la pas cu ele nu poţi merge. De aceea trebuie să îl consideri de la bun început tovarăş de drum şi partener de discuţie , de la care tu însuţi să fii gata a învăţa cîte ceva. Noica era de părere că "în şcoală nu se ştie cine de la cine învaţă". Aceasta este oare "îmdogăţirea" de care vorbea Ţuţea- adică o îmbogăţire în doi? sau petrecerea împreună cu cel pe care-l luminezi a îndoielii, lăsîndu-l adeseori singur, dar asistat de la distanţă, ca liber fiind să te poată alege drept prieten.

Iată cum prietenia elevului tău poate deveni cea mai bună dovadă a alegerii unei metode eficiente, iar respectul şi iubirea faţă de cel care-ţi locuieşte învecinarea- lecţii de cum trebuie să ne ferim de păcatul orgoliului: asta în cazul în care ţinem "să nu prăsim subalterni mintali".

Acestea fiind reţinute, cum ne poate părea pedagogia lui Ţuţea, decît o învăţătură de minte liberă.

ÎN CĂUTAREA BĂDIEI MIHAI...

De sub zidurile Mănăstirii Neamţ se naşte un drum ce urcă tăpşanul dinspre Vovidenie despărţind două şiruri de brazi falnici. Se termină curînd, deasupra unui iaz cu malurile năpădite de sălcii. Fineţele închid orizontul. Acolo, lîngă Vovidenie, într-o casă cu cerdac, printre copaci, venea adesea Mihail Sadoveanu cu gînd de odihnă şi împlinire a unor pagini rămase de mult neterminate.

Evocînd cele mai semnificative momente ale creaţiei sadoveniene, expoziţia din muzeu mai cuprinde ediţiile princeps ale unor romane, exemplare ale revistelor "Semănătorul" şi "Însemnări ieşene", pagini din corespondenţa cu G. Ibrăileanu, un număr din 1927 al colecţiei "Manuscriptum" în care sunt litografiate povestirile "Dimineaţă de iulie" şi "Stigletele".

Muzeul din Vînători se înscrie ca o expresie nemuritoare a însuşirilor de talentat şi geniu ale scriitorului Sadoveanu, care a înzestrat literatura română cu pagini fundamentale unice prin optimism înalt, prin seva lor teatrală şi folclorică.

Liviu UNGUREANU

GÎNDURI DE GRAGIUN

Dacă eşti necăsătorită, toţi bărbaţii "buni" sunt căsătoriţi, dacă eşti căsătorită, toţi bărbaţii "buni" sunt burlaci, iar dacă ai peste 60 de ani bărbaţii "buni" sunt deja morţi. ● Dacă Dumnezeu n-ar fi creat femeia, bărbaţii n-ar fi avut pe cine să dea vina. ● Dacă bărbaţii ar naşte, s-ar acorda 18 luni concediu prenatal. ● Dacă idealul tău este un bărbat sexy, inteligent, romantic, simpatic şi tandru, fidel, harnic, cult, du-te la un film. ● Dacă el spune că adoră pămîntul sub care calci, înseamnă că ştie de terenul cîştigat de ai tăi la Legea 18. ● Dacă într-o cameră cu bărbaţi drăguţi există unul urît ca dracul, el se va repezi primul la tine. ● Dacă mai mult vorbeşti în loc să o faci, se cheamă că e contracepţie orală. ● Dacă ţii cu tot dinadinsul să distrugi o prietenie frumoasă, cea mai sigură cale e căsătoria. ● Dacă dragostea fără căsătorie este nesigură, sexul fără căsătorie riscant, atunci şi căsătoria fără sex este deprimantă. ● Dacă reuşeşti să-l schimbi pe soţul tău cît de cît, atunci nu te mai plînge că nu mai este bărbatul pe care l-ai cunoscut cînd te-ai căsătorit. ● Dacă soţia nu a reuşit să te înnebunească, o vor face copiii în mod sigur. ● Dacă aştepţi întîi să-ţi creezi condiţiile, cînd ajungi să-ţi întemeiezi o familie, eşti deja prea bătrîn ca s-o faci. ● Dacă naşterea unui copil ar fi o distracţie nu te-ai mai duce la "sala de travaliu" ci la "sala de bal". ● Dacă i-ar creşte un dinte copilului de cîte ori părinţii se "scuză" "Este agitat micuţul pentru că-i [illegible] iese un dinte" atunci ar fi un crocodil. ● Dacă bebeluşul nu plînge niciodată şi doarme toată noaptea este al vecinului, dacă plînge mereu şi nu doarme toată noaptea e al tău şi dacă e un "îngeraş" tu eşti bunica. ● Dacă e pe podea va ajunge în gura copilului, dacă e în gura copilului va ajunge pe podea. ● Dacă se bat copiii tăi pentru dreptate, află că în viaţă nu-i dreptate şi ei se vor bate non- stop. ● Dacă Moş Crăciun îi aduce copilului o pereche de schiuri atunci va fi un Crăciun fără zăpadă, iar dacă îi va aduce o bicicletă atunci va fi zăpada de un metru pînă la Paşti. ● Dacă nu-l laşi pe fiul tău să se joace de-a doctorul va ajunge ginecolog, iar dacă se va juca de-a doctorul cu toate fetele din bloc, atunci va ajunge preot.

ÎNTRE TĂNASE ŞI CARAGIALE

(Urmare din pag. 1)

Dar, deşi critica lui era aspră, Constantin Tănase a rămas un incorigibil optimist, atît pe scenă, cît şi în viaţă. Ca şi Caragiale, el a folosit adesea apelativul "Mitică". Şi astăzi, trebuie să recunoaştem că ţara noastră este plină de mitici, dar şi de ESCU...acreditat tot de un alt umorist celebru, Tudor Muşatescu. Dar de credeaţi?

Cupletele lui Constantin Tănase îşi menţin şi astăzi hazul, prospeţimea şi actualitatea şi ar merita să intre într-o antologie a satirei româneşti.

O să închei cu o strofă dintr-un cuplet al lui Tănase: " Cîţi miniştri nu schimbai/ Şi mai mici şi mai dihai/ Mie-mi spui/ I-am văzut venind cu haine/ Şi plecînd cu blănuri faine / Mie-mi spui?/ Aia nu-i şi aia nu-i şi de spus n-ai cui să-i spui/ Păi, mie-mi spui?"

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

RECOLTA LA BASARABENI

La noi la Chişinău e jale mare, nu mai este măduvă în ciolanul puterii şi parlamentarii se ciondănesc di una, sămn cî românii şi moldovenii sunt din ce în ce mai uniţi în cuget şi nesimţiri. - Tăţi s-au privatizat şi au barmăi după modelul di la Bucureşti, numai cî la Chişinău nu şi zice "bar non-stop" ci şi zice "bar vesnic". Culme privatizării o fost ieri, cînd la Chişinău s-o vîndut un chioşc de răcoritoare cu tăt cu vînzător. Fondul Proprietăţii de Stat digiaba lichidează, solidifică şi gazează întreprinderili di pisti Prut. Deputaţii lucrează di zor amu la cenzurarea pasajelor erotice din Constituţie referitoare la relaţiile între partide. Se lucrează şi la retrocedarea pădurilor tăiete. O recentă întrunire parlamentară a avut rezultate seropozitive şi s-a hotărît aplicarea retroactivă a pedofiliei, copchiii putînd fi înfăţaţi cu ora, jali mari bre, am ajuns noi moldovenii să invidiem bugetul di asperităţe al Biafrei. Ni-o lovit capitalismul drept în moalele capului şi mijlocu stomacului. Elevii mănîncă în cercuri pachetele Connex, iar în timpu drei pachetul majoritar. Guvernul de la Chişinău este în criză de fleac şi bieţii moldoveni să hrănesc prin fotosinteză. Protecţiia consumatorului se realizează prin ferirea cetăţeanului de alimente. Invenţia anului, brevetată deja, este polonicul cu lingură la capăt. Nu-s parale, vini toamna acuşi şi frunzele cad la datorie, firmele la datorii. Pînă şi migraţia păsărilor să face manual. Bani au numai ţiganii, vorba aceea: "Romii noştri aur poartă, noi cerşim din poartă-n poartă". Vini eclipsa şi ninge cu meteoriţi pisti sate cu lihniţi. Spitalele primesc agiutoari din străinătate, adicî seringi di nici o folosinţî. Şantierele primesc mistrii în loc de simbrii. Din lipsă di combustibil, la Crematoriul "Cenuşa" din Chişinău numai se pîrpăleşte. Subsolul patriei e secătuit şi se dă de gol, tăţi lumea furî cu toată opoziţia Expectoratului di Poliţie. În loc de elicoptere armata este dotată cu lepidoptere. Marii corupţi plîng de mila micilor corupţi. Aurolacii cer vehement comercializarea aurolacului fără adaos comercial. Copchilele moldovence cum li dă ţîţili, cum sar în capul parlamentarilor să voteze odată legea aia cu "prostitutio in integrum". Di asta Petre Lucinschi renunţă scîrbit la putere şi nu mai ia Viagra. Şi vre tot mai tari unificarea cu România şi apare şi la Chişinău generaţia PRO-ŢAP. Beţii moldoveni, spun beţii pentru cî vodca o ieşît tari anul ista, nu ştiu cî şi în România schimbarea să faci numai la casele de schimb valutar şi în perspectiva viitoarelor alegeri presa cată ţapul ispăşitor. Ziariştii si dau cu pudri di talk-show, dar digiaba, or fost invitaţi la o conferinţî de presă la preşedintele Lucinschi şi tăţi presa o fost intoxicată cu mînătărci. Ca şi la Iliescu, la Lucinschi să înroşeşte la hîrtia de turnesol. Nu s-o schimbat nimica bre, se zăreşte tunelul di la capătul luminii şi vă rog, ultimul cari iese din tunel să aprindă lumina!

ION CREANGĂ- MOŞ NICHIFOR COŢCARIUL

Nu ştiu unde am citit că a existat o variantă licenţioasă a acestei nuvele, variantă care din păcate s-a pierdut. Cred că nu e de

fără îndoială, [illegible] întîmp[illegible] relatată: "Decameronul" e pe aproape şi am convingerea că varianta "pe uliţa mare" a existat.

S-o luăm de la finalul povestirii.

"După un an, sau poate mai mulţi, moş Nichifor s-a răsuflat la un păhar cu vin, către un prieten al său, despre întîmplarea din codrii Grumăzeştilor şi frica ce a tras giupăneasa Malca. Prietenul lui moş Nichifor s-a răsuflat şi el către prieteni ai săi, şi de atunci oamenii, ca să-i puie sînge rău la inimă... au început a porecli pe moş Nichifor şi a-i zice: "Nichifor Coţcariul, Nichifor Coţcariul" (Coţcar- pungaş, şarlatan iar prin extensie, om care se ţine de chefuri şi de aventuri amoroase).

Eroul îşi prezintă de la început cartea de vizită:

Cînd cu baba m-am luat
Opt ibovnice-au oftat
Trei neveste cu bărbat.
[illegible]dintr-un sat.

[illegible]rim povestea. Domnul [illegible]r din Tîrgu Neamţ îl [illegible]ş Nichifor s-o ducă pe [illegible]ta lui soră, la Piatra [illegible]e soţul ei Iţic. Călătoria [illegible]abaua lui moş Nichifor. [illegible]e a spune. După datele [illegible]chifor este un bărbat în [illegible]e vreo 45- 46 ani.

Sociabil şi foarte glumeţ proprietarul harabalei este un veritabil "cicerone", întreţinîndu-şi clientela cu snoave şi povestiri atracţioase cu ajutorul cărora timpul trece mai plăcut şi mai repede. Plin de umor el va transforma călătoria Malcăi într-o peripeţie cu mult farmec. Curtea pe care o face Nichifor clientei sale recurge la un tratament alterantiv, duşurile reci fiind urmate de cele calde.

Cînd harabaua trece prin codrii de la Grumăzeşti, Nichifor aplică tactica lui de coţcar speriind-o pe jupînească fie prin relatarea unor întîmplări trecute, fie prin sugerarea unor primejdii iminente- prezenţa lupului- care chipurile le-ar fi ieşit în cale.

Spune Creangă: "V-am spus că era şăgalnic moş Nichifor, şi, cînd spunea cîte una, ori te ţineai cu mîna de inimă rîzînd, ori te făcea să-ţi sară inima din loc de frică".

Nu ne mirăm că biata Malca, de spaimă, s-a încleştat de gîtul lui Moş Nichifor "şi s-a lipit de dînsul ca lipitoarea". După acest contact "fierbinte", Malca intră într-un joc ambiguu dojenindu-l cătinel (tandru? n.n.): "să nu mai zici că vine lupul, moş Nichifor, că mă vîri în toate boalele". Creangă crează un prim moment de intimitate. La cea de-a doua "sperietură" (urmată iarăşi de îmbrăţişarea Malcăi) Nichifor se preface că n-a băgat de seamă scînteia de senzualitate care s-a aprins iar dialogul pare un joc de-a v-aţi ascunselea: "Ce-i tînăr, tot tînăr; îţi vine a te juca giupîneşică, aşa-i? Şi, după cum văd, ai noroc că eu îmi ţin firea, nu mă prea tem de lup; dar să fie altul în locul meu..."

- Nu mai vine lupul?- întreabă la un moment dat Malca.

- Apoi, mai eşti de tot poznaşă şi dumneata; prea des vrei să vină (ţi-a plăcut, ai? n.n.) că doar nu-i de tot copacul cîte un lup.

Jocurile cald- rece, rece- cald continuă. Nichifor o înfricoşează pe Malca prin evocarea balaurului de pe dealul cu acelaş nume. Apoi se dă mare de gelozia nevesti-sii. Cînd coboară Malca din căruţă o încălzeşte cu preţuirea lui:

- Ia acum văd şi eu că eşti voinică; aşa mi-e drag să fie omul: fătat nu ouat.

Pe drum se strică roata căruţei. Stricăciune pusă la cale sau întîmplare? Să fie întîmplarea care-i ajută pe norocoşi? Colac peste pupăză (aşa o fi? n.n.) Nichifor nu-şi găseşte nici bărdiţa, nici bucata de funie de care avea nevoie (prilej de a se răcori cu dojeni la adresa nevestei "care n-a avut grijă"). În cele două încercări de a-şi repara căruţa Nichifor dă greş dar soluţia e la îndemînă: necesitatea de a înnopta în pădure. Malca consimte cu uşurinţă.

Evenimentele se precipită. La îndemnul lui Nichifor, Malca strînge vreascuri. Focul e aprins. Nichifor îşi contină manevrele:

- Doamne, bine îţi mai şade giupîneşică; parcă eşti una de-a noastre (...) De-acum n-am să te mai cred că te temi de lup.

Şi iată-l pe Nichifor devenind liric:

- Aşa-i că erai să mori şi să nu ştii ce-i frumos pe lume? Ia auzi privighetorile ce haz fac! Ia auzi turturelele cum se îngînă! Malca se urcă în căruţă şi se culcă. Moş Nichifor stă lîngă foc. Pe nas i se aşează o scînteie. Solilocvează:

- Ptiu, drace!

Eduard COVALI

(Continuare în numărul viitor)

REMEMORĂRI PEDAGOGICE NEMŢENE

DECEMBRIE 2001

■ În nr. 10/1999 şi 20/2000 ale Revistei "Apostolul" au fost consemnate aniversări din decembrie: V. Ţifui 5/1934; Patriarhul Nicodim Munteanu 6/1865; acad. Gr. Ioachim 14/1906; compozitorul Gavriil Galinescu 15/1889; scriitorul Cristian Livescu 24/1945.

■ Şi comemorările: Ion Ionescu dela Brad 17/1891; Al. N. Vitzu 20/1902; Gh. Ungureanu 29/1975; Eugen Horovanu 31/1976; Ion Creangă 31/1889.

■ 1 Decembrie 2001 în toate şcolile s-au sărbătorit Ziua Naţională a României (din 1990) şi Marea Unire a Românilor din 1918.

■ 4/2001 au fost omagiate la Casa de Cultură din Piatra Neamţ unele personalităţi culturale cu vocaţie poetică, trecute în nemurire în decembrie: C. Noica 4/1987; Marin Sorescu 8/1996; Nichita Stănescu 13/1983; N. Labiş 22/1956 şi Ion Creangă 31/1889.

■ 4/1949 s-a înfiinţat Filiala Neamţ a Societăţii de Ştiinţe Matematice la stăruinţa ilustrului matematician pietrean C. Borş, cu sprijinul acad. Gr. C. Moisil.

■ 6/1857, n. Roman, profesorul universitar al Fac. de Medicină din Bucureşti, Cristea Ştefan Buichiu, m. 9.VIII.1916. O stradă din Bucureşti îi poartă numele.

■ 7/1894 n. Roman, ilustrul scriitor educator Ion Luca, m. Vatra Dornei 30.I.1972.

■ 15/2000, la Şc. Normală "Gh. Asachi" din P. Neamţ a avut loc simpozionul "Vocaţia pedagogică a lui M. Eminescu", cu participarea profesorilor: Adriana Zina Ioniţă (fosta elevă Zina Pruncu a acestei şcoli), N. Dinu şi C. Prangate.

■ 16/2000, Casa Corpului Didactic din P. Neamţ şi-a sărbătorit 30 de ani de rodnică existenţă în prezenţa foştilor ei directori, profesorii: Sofia Burculeţ (1970- 1975); Eleonora Tuban (1975- 1981), Ana Catzaide (1981- 1985), Viorica Telişcă (1985 -1986 şi 1990- 1995), Corneliu Felea (1995- 1997) şi Dumitriţa Răducu (1997- 2001).

■ 17- 19/1999, s-a desfăşurat la Tg. Neamţ complexa activitate Zilele "Ion Creangă" XXX, cu lansări de cărţi, simpozioane, spectacole, pelerinaje şi "aşezarea Crucii la mormîntul preotului V. Focşa, fiul Smărăndiţei".

Prof. Traian CICOARE

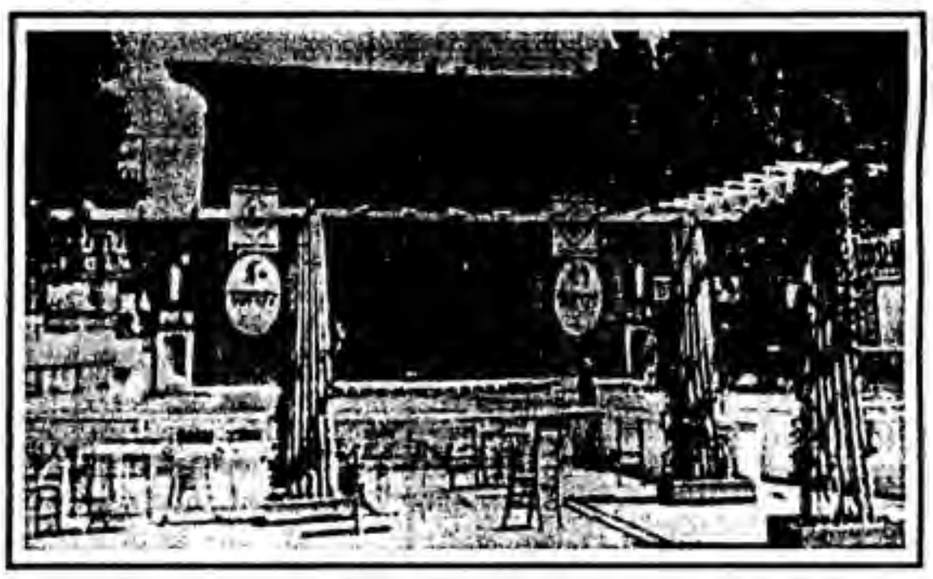

BASME "3 R": REGOLTATE - REPOVESTITE - REANALIZATE

URSUL PĂCĂLIT DE VULPE

E vorba de un story comunist, pe vremea cînd se organiza ziua recoltei pe bune. Este fără îndoială un

Vulp[illegible] securist[illegible] KGB, animalul avînd o pronunţată culoare roşie. Într-o zi este chemată la centrală şi primeşte misiunea să-l anihileze pe un tip Ursu, care se plînge că moare de foame în ţara asta (Citez: "Mor, mor, mor!") Parşiva îi întinde o cursă piscicolă pe bază de saramură de crap. Bineînţeles că n-a dat un ban, peştele luîndu-l dintr-o căruţă a CAP-ului ce aprovizionează gospodăria de partid. Captura a avut la bază o diversiune. Întinzîndu-se pe drum şi [illegible]cînd pe moarta. Căruţaşul, bucuros că găsit o securistă moartă, a aruncat-o [illegible] căruţă peste peşte, gîndindu-se să o [illegible]ă la frigider pînă la revoluţie, cînd o [illegible] scoate, căpătînd astfel atestat de [illegible]ou şi scutirile de impozit aferente... [illegible]ostul, nu ştia că securitatea nu moare [illegible] una cu două! Ursul atras de mirosul [illegible] saramură, este sfătuit de vulpe să-şi [illegible]ge coada în copcă. Finalul este dramatic: vulpea îşi îndeplineşte misiunea: COADA dispare. Ursu, vrea să se răzbune, o găseşte şi cînd să-i tragă un toc de reconciliere naţională, rămîne perplex la argumentul zdrobitor al vulpii.

- Zi mersi! Eşti handicapat de faptul că nu mai ai coadă? Fii bucuros... ÎN ZIUA DE AZI HANDICAPAŢII...

CAPRA CU 3 (TREI) IEZI

Întreruperile de sarcină fiind interzise, paricopitata [illegible]

[illegible] tinereţe capră mare, aşa încît iezii au avut de mîncare, dar lipsa unui tată se cunoaşte, le cam crescuseră cornişele. Cucuieţi! După evenimentele din decembrie (Crăciun, An Nou), capra s-a gîndit să se privatizeze. A vrut iniţial să cumpere un spaţiu comercial, dar i s-a explicat că trotuarele sunt monopol de stat. Aşa că a deschis "Forest SRL", o societate comercială; capra mergea cu clientul în pădure şi se culca de puteai să tai lemne pe ea (caprăl). Brigadierul Lupu se cam luase de ea, că poluează fonic pădurea prin behăituri erotice. De fapt v-aţi prins, el voia să taie lemne [illegible]tis. Adevărul e că toată lumea trage [illegible]rivatizare, dom'le!

[illegible]Respins în cîteva rînduri, dom' [illegible]u dă iama în iezi făcînd să dispară [illegible]ă bucăţi cu ocazia inundaţiilor, [illegible]d astfel un alibi puternic cînd fu [illegible]zat de iedofagie. Capra însă ştia Adevărul. Era abonată. Şi se răzbună pe brigadier. Îl invită la domiciliu, unde (àici povestea nu respectă adevărul, vi-l spun eu) nici masa mare nu pune (vezi noile preţuri), nici nu face jăratec în pădure (vezi noile amenzi), ci pur şi simplu face love cu brigadierul.

MORALA: Lupu s-a ars! Capra avea SIDA.

APOSTOLUL:

ISSN-1582-3121,
str. Petru Rareş nr. 24
Piatra Neamţ

● **DIFUZARE** - SEDPRESS, punctele Staţia Dărmăneşti; Magazin UNIC

● **ABONAMENTE** - Pentru anul 2002 pot fi făcute pînă pe data de 15.01.2002. Relaţii la tel.: 225332.

Preţul: 5.000 lei

■ APOSTOLUL - *revistă a cadrelor didactice din judeţul Neamţ, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învăţămînt Neamţ , Casei Corpului Didactic şi Asociaţiei Învăţătorilor din judeţul Neamţ (martie 1999).*
■ FONDATORI: *C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)*
■ CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE: *Florin FLORESCU, director; Iosif COVASAN, director economic; Constantin TOMŞA - director executiv; membri: Cristina BĂLĂNESCU, Dumitriţa RĂDUCU, Gheorghe AMAICEI*
■ Redactor şef: *Mircea ZAHARIA*; redactor şef adj.: *Ştefan CORNEANU*